T075 BL V (131) 1435 Pháp Y Dược Thứ Sáu-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

BOÄ LUAÄT 5

LUAÄT THAÄP TUÏNG QUYEÅN 26

PHAÙP Y DÖÔÏC THÖÙ SAÙU

Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù vaøo tieát thu khí trôøi laïnh noùng baát thöôøng neân caùc Tyø kheo maéc bònh aên khoâng tieâu neân gaày oám xanh xao, khoâng coù saéc löïc. Phaät nhìn thaáy roài, tuy bieát nhöng vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät lieàn suy nghó: "Neân cho caùc Tyø kheo duøng loaïi döôïc gì ñeå saéc löïc trôû laïi nhö xöa. Neáu chæ aên côm thoâ dôõ, buùn, mì... thì khoâng boå ích cho thaân; ta neân cho duøng boán loaïi döôïc haøm tieâu nhö toâ, daàu, maät vaø thaïch maät". Do nhaân duyeân naøy Phaät nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay cho caùc Tyø kheo bònh ñöôïc duøng boán loaïi döôïc haøm tieâu nhö toâ, daàu, maät vaø thaïch maät". Do caùc Tyø kheo chæ duøng boán loaïi döôïc naøy tröôùc ngoï, sau ngoï khoâng duøng neân vaãn gaày oám xanh xao khoâng coù saéc löïc, Phaät nhìn thaày roài lieàn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng ñuû lôøi khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay cho caùc Tyø kheo tröôùc vaø sau giôø ngoï ñöôïc tuøy yù duøng boán loaïi döôïc haøm tieâu". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø-ta bò bònh maét, thaày thuoác baûo duøng thuoác La taùn thieàn thoa leân maét, Tröôûng laõo noùi: "Phaät chöa cho duøng thuoác naøy", lieàn noùi vôùi caùc Tyø kheo, caùc Tyø kheo baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay neáu bò bònh maét thì ñöôïc duøng thuoác La taùn thieàn thoa leân maét ñeå trò". Tröôûng laõo naøy ñöïng La taùn thieàn ñaày trong caùc baùt lôùn, baùt nhoû, bình söù lôùn, bình söù nhoû... khi laáy duøng laøm thuoác chaûy lan dô vaùch töôøng vaø ngoïa cuï khieán trong phoøng hoâi dô. Phaät baûo neân ñöïng trong caùi hoäp, do hoäp khoâng coù naép ñaäy neân buïi ñaát bay vaøo baùm trong thuoác, khi thoa leân maét laïi laøm cho maét ñau theâm, Phaät baûo neân laøm naép ñaäy. Laøm naép ñaäy thuoác vaãn chaûy ra ngoaøi, Phaät baûo neân laøm mieäng hoäp nhoû laïi. Luùc ñoù caùc Tyø kheo duøng ñuoâi loâng chim

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26

Khoảng töôùc chaám thuoác ñeå thoa leân maét khieán maét caøng ñau theâm, Phaät baûo neân duøng thìa. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm thìa, Phaät baûo neân duøng saét, ñoàng, voû soø, ngaø voi, söøng hoaëc goám söù ñeå laøm thìa. Phaät taïi nöôùc Tyø-da-ly, do ñaát ñai ôû ñaây aåm öôùt vaø laø ñaát pheøn neân caùc Tyø kheo bò gheû nhoït, maùu muû chaûy ra dính dô y An-ñaø-hoäi. Phaät nhìn thaáy roài lieàn hoûi caùc Tyø kheo nguyeân do, caùc Tyø kheo ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay cho caùc Tyø kheo bò gheû nhoït treân thaân duøng thuoác ñaéng thoa leân”. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng loaïi thuoác ñaùng naøo, Phaät noùi: “Neân duøng caùc loaïi caây thuoác nhö caây Caâu laïi ñoà, caây Caâu-Ba laø, caây Chôn-lôïi-tha, caây Sö-la, caây Ba-ca-la. Caây ba-ni-voâ-kyø-luaân-ñaø-ñam giaõ ra laøm thuoác thoa”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng bieát ñaâm giaõ nhö theà naøo ñeå thaønh thuoác thoa, Phaät noùi neân duøng ñaù daâm giaõ; khi caùc Tyø kheo duøng ñaù ñaâm giaõ thì thuoác vaêng ra khaép treân ñaát, Phaät baûo neân duøng caùi coái ñaù vaø chaøy ñaù ñeå giaõ. Caùc Tyø kheo giaõ ñau tay, Phaät laïi cho duøng chaøy goã, do khoâng bieát caùch laøm neân khi caàm chaøy goã giaõ, choã naém tay tuoät leân tuoät xuoáng; Phaät baûo neân deõo ôû giöõa nhoû laïi. Thuoác ñaõ giaõ vaãn coøn thoâ to, Phaät baûo duøng raây raây laáy phaàn nhoû mòn roài troän vôùi daàu ñeå thoa leân gheû nhoït. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Thi-vieät maéc bònh ñieân, coù ngöôøi chæ baøy aên thòt soáng vaø uoáng maùu töôi thì bònh seõ laønh. Tröôûng laõo ñem vieäc naøy noùi vôùi caùc Tyø kheo, caùc Tyø kheo baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi Thi-vieät: “Thaày bò bònh ñieân nghe ngöôøi khaùc chæ baøy aên thòt soáng vaø uoáng maùu töôi thì bònh seõ laønh, thaày noùi vôùi caùc Tyø kheo laø khoâng bieát laøm sao phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät nhö theá thöa Theá toân”, Phaät khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay neáu coù Tyø kheo naøo maéc bònh nhö theá, cho ñöôïc aên thòt soáng vaø uoáng maùu töôi, nhöng neân ôû choã khuaát chôù ñeå ngöôøi khaùc thaáy”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä cuøng chuùng Tyø kheo haï an cö, luùc ñoù Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta an cö taïi thaønh Vöông xaù, do coù quen bieát nhieàu neân ñöôïc cuùng nhieàu toâ, daàu, maät vaø thaïch maät. Tröôûng laõo ñöïng daày trong baùt lôùn, baùt nhoû, huû lôùn, huû nhoû… khi laáy ra duøng thì caùc loaïi thöïc phaåm naøy chaûy ra nöôùc laøm dô vaùch töôøng vaø ngoïa cuï khieán trong phoøng hoâi dô. Caùc ñeä töû coïng haønh vaø ñeä töû caän truï cuûa caùc Tyø kheo laáy caùc thöïc phaåm caùch ñeâm naøy aên phaïm aùc troùc (tay caàm baát tònh), khoâng thoï (khoâng thoï maø aên)vaø noäi tuùc (cuøng vaät thöïc nguû chung trong moät phoøng). Phaùp thöôøng cuûa chö Phaät laø moät naêm coù hai kyø ñaïi hoäi

BOÄ LUAÄT 5

vaøo thaùng sau cuûa cuoái muøa xuaân vaø vaøo thaùng sau cuûa cuoái muøa haï. Vaøo thaùng cuoái cuûa muøa xuaân, Tyø kheo caùc nôi suy nghó: “Phaät ñaõ daïy chuùng ta neân an cö, trong ba thaùng an cö tu taäp seõ ñöôïc an laïc truï”, ñaây laø ñaïi hoäi thöù nhaát. Vaøo thaùng cuoái cuûa muøa haï, caùc Tyø kheo an cö ba thaùng ñaõ xong nghó raèng: “Ñaõ laâu chuùng ta khoâng gaëp Phaät”, nghó roài lieàn

ñaép y mang baùt ñi ñeán choã Theá toân, ñaây laø ñaïi hoäi thöù hai. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ôû thaønh Vöông xaù an cö xong, may y xong lieàn ñaép y mang baùt ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân, phaùp thöôøng cuûa Phaät laø khi coù khaùch Tyø kheo ñeán ñeàu hoûi thaêm coù nhaãn ñuû khoâng, coù an laïc truï khoâng, khaát thöïc coù deã khoâng, ñi ñöôøng coù nhoïc meät khoâng. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeàu ñaùp laø nhaãn ñuû, ñöôïc an laïc truï, khaát thöïc khoâng khoù, ñi ñöôøng khoâng nhoïc meät, roài ñem vieäc treân baïch Phaät. Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài quôû traùch caùc Tyø kheo naøy: "Ta thöông xoùt neân cho caùc Tyø kheo bònh caát duøng boán loaïi döôïc haøm tieâu laø toâ, daàu, maät vaø thaïch maät; taïi sao caùc thaày laïi caát caùch ñeâm laáy aên phaïm aùc troùc, khoâng thoï vaø noäi tuùc", quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay cho caùc Tyø kheo bònh caát chöùa boán loaïi döôïc haøm tieâu trong voøng baûy ngaøy ñöôïc tuøy yù thoï duïng, neáu caát chöùa quaù baûy ngaøy thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daät-ñeàà". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Nghi ly vieät thaáy ngöôøi khaùc laøm ñöôøng pheøn baèng caùch troän boät gaïo vôùi ñöôøng nhuyeån roài naáu vôùi tieâu thoå hoaëc moà hoáng, lieàn baûo caùc Tyø kheo: "Caùc Tröôûng laõo, ñöôøng pheøn naøy ñöôïc laøm baèng caùch troän boät gaïo vôùi ñöôøng nhuyeån roài naáu vôùi tieâu thoå hoaëc moà hoáng. Vì vaäy qua giôø ngoï caùc Tröôûng laõo khoâng neân aên". Caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Tröôûng laõo Nghi ly vieät: "Thaày thaät thaáy ngöôøi khaùc laøm ñöôøng pheøn baèng caùch... moà hoáng, neân baûo caùc Tyø kheo qua giôø ngoï khoâng neân aên phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät nhö theá thöa Theá toân", Phaät khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay cho thoï duøng ñöôøng pheøn tröôùc giôø ngoï, sau giôø ngoï khoâng neân aên". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát bò caûm laïnh, thaày thuoác baûo neân uoáng nöôùc thuoác Toâ-ñeà-la. Tröôûng laõo noùi: "Phaät chöa cho uoáng nöôùc thuoác naøy", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho ñöôïc uoáng nöôùc thuoác Toâ-ñeà-la". Tröôûng laõo Öu- ba- ly hoûi Phaät duøng vaät gì laøm nöôùc thuoác Toâ-ñeà-la, Phaät noùi: "Neân laáy ñaïi maïch, boû voû cöùng, khoâng laøm cho beå roài naáu moät chuùt, sau ñoù ngaâm trong nöôùc noùng roài ñöïng trong caùi huû, ban ngaøy thoï thì ban ñeâm duøng, ban ñeâm thoï thì ban ngaøy duøng, khoâng ñöôïc duøng quaù thôøi phaàn".

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26

Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát maéc bònh maùu noùng, thaày thuoác baûo neân uoáng nöôùc thuoác Thuû lö, Tröôûng laõo noùi Phaät chöa cho duøng, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho ñöôïc uoáng nöôùc thuoác Thuû lö". Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm nöôùc thuoác naøy, Phaät baûo: "Neân laáy caây Hoaøng baù maøi nhoû roài troän vôùi daàu, sau ñoù hoøa vôùi nöôùc ñeå uoáng, neân ñuùng thôøi uoáng duøng, khoâng ñuùng thôøi thì khoâng ñöôïc uoáng duøng". Phaät taïi nöôùc Ba laø naïi cuøng ñaïi chuùng haï an cö, trong nöôùc naøy coù Öu-baø-di teân Ma-ha-tö-na raát giaøu coù, tieàn baïc, luùa thoùc, ruoäng vöôøn nhaø cöûa vaø caùc vaät baùu

ñeàu ñaày ñuû. Ngöôøi naøy ñaõ thaønh töïu caùc phöôùc ñöùc, tin Phaät phaùp taêng, ñöôïc Kieán ñeá ñaéc ñaïo. Öu-baø-di naøy thænh Phaät vaø Taêng trong boán thaùng haï cung caáp cho ngöôøi bònh tuøy yù thoï duïng aåm thöïc vaø thuoác men. Luùc ñoù coù moät Tyø kheo bònh, thaày thuoác baûo neân duøng thòt, Tyø kheo bònh baûo ngöôøi khaùn bònh: “Thaày neân ñeán noùi vôùi Öu-baø-di Ma-ha-tö-Na-laø coù moät Tyø kheo bònh, thaày thuoác baûo caàn thòt”, ngöôøi khaùn bònh ñeán noùi, Öu-baø-di naøy lieàn ñöa tieàn cho tyø nöõ ñi mua thòt roài ñöa cho ngöôøi khaùn bònh. Tyø nöõ caàm tieàn vaøo thaønh tìm mua thòt nhöng khoâng ñöôïc vì ngaøy ñoù vua Ba ma ñaït ra lònh khoâng saùt sanh. Tyø nöõ trôû veà baùo laïi, Ma-ha-tö-na nghe roài lieàn suy nghó: “Thaät cô khoå, ta thænh Phaät vaø Taêng trong boán thaùng haï cung caáp cho ngöôøi bònh tuøy yù thoï duïng aåm thöïc vaø thuoác men. Nay coù Tyø kheo bònh caàn thòt thòt laïi tìm mua khoâng ñöôïc; neáu khoâng coù thòt chaéc bònh cuûa-Tyø kheo seõ naëng theâm”, nghó roài lieàn caàm dao beùn vaøo trong nhaø caét thòt nôi baép veá cuûa mình roài ñöa cho tyø nöõ ñem naáu chín roài ñöa cho ngöôøi khaùn bònh. Tyø nöõ vaâng lôøi naáu chín thòt roài ñöa cho ngöôøi khaùn bònh, ngöôøi khaùn bònh mang veà ñöa cho Tyø kheo bònh aên, Tyø kheo bònh khoâng bieát laø thòt gì neân aên, bònh lieàn laønh. Luùc ñoù Öu-baø-di Ma-ha-tö-na ñau ñôùn vì veát thöông neân khoâng theå ra vaøo, ngoài ñöùng; choàng baø vì coù chuùt vieäc ñi vaéng nhaø neân khoâng bieát vieäc naøy, khi trôû veà khoâng thaáy vôï ñaâu neân hoûi gia nhaân, gia nhaân noùi laø baø bònh ñang naèm trong phoøng. Ngöôøi choàng voäi ñeán beân vôï hoûi thaêm: “Naøng bò caûm laïnh hay maéc bònh gì?”, Ma-ha-tö-na lieàn ñem vieäc treân keå laïi, ngöôøi choàng nghe roài lieàn töùc giaän, khoâng nhaãn noåi, sanh baát tín noùi raèng: “Sa-moân Thích töû khoâng bieát thôøi, khoâng bieát löôïng; neáu ngöôøi cuùng khoâng bieát löôïng thì ngöôøi thoï neân bieát löôïng. Sao laïi laøm cho vôï ta ñau ñôùn nhö theá naøy, khoâng theå ngoài daäy ñöôïc”, noùi roài oâm loøng saân ñi ñeán gaëp Phaät. Luùc ñoù Phaät ñang noùi phaùp cho ñaïi chuùng, töø xa thaáy Öu-baø-taéc naøy ñi ñeán, Phaät lieàn duøng thaàn löïc töø bi caûm hoùa khieán cho loøng saân cuûa Öu-baø-taéc naøy laéng

BOÄ LUAÄT 5

xuoáng daàn, taâm thanh tònh phaùt sanh, ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho Öu-baø-taéc ñöôïc lôïi hæ roài im laëng. Luùc ñoù cö só chaép tay thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi,cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Phaät ñaép y mang baùt cuøng chuùng taêng ñeán nhaø cö só, thaáy Phaät vaø Taêng ngoài xong roài, cö só töï tay daâng thöùc aên thöùc uoáng cuùng döôøng. Phaät vaø Taêng thoï thöïc xong, cö só laáy caùi gheå nhoû ngoài tröôùc Phaät muoán nghe phaùp, Phaät lieàn hoûi cö só: “Öu-baø-di Ma-ha-tö-na hieän giôø ôû ñaâu?”, ñaùp: “Theá toân, vôï con bònh khoå ñau ñôùn, ñang naèm ôû trong nhaø, khoâng ngoài daäy ñöôïc”, Phaät baûo cö só: “OÂng haõy vaøo trong nhaø noùi vôùi Öu-baø-di Ma-ha-tö-Na-laø Phaät goïi coâ”, cö

só lieàn vaøo trong nhaø noùi vôùi vôï laø Phaät cho goïi, Ma-ha-tö-na nghe Phaät cho goïi, sanh taâm vui möøng neân veát thöông lieàn bình phuïc, baø noùi vôùi choàng: “Chaøng thaáy khoâng, Phaät coù ñaïi thaàn löïc neân vöøa nghe Phaät cho goïi, veát thöông lieàn bình phuïc”, ngöôøi choàng thaáy ngöôøi vôï nhôø thaàn löïc cuûa Phaät maø veát thöông lieàn bình phuïc neân sanh taâm hoan hæ, cuøng vôï ñi ñeán gaëp Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät beân. Phaät bieát hai ngöôøi ñaõ khôûi tín taâm vaø hoan hæ neân tuøy duyeân thuyeát phaùp khieán cho mhtn ñöôïc ñaïo quaû Tö-ñaø-haøm vaø ngöôøi choàng ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn; Phaät laïi noùi phaùp yeáu khieán caû hai phaùt thieän taâm, chæ daïy cho hoï ñöôïc lôïi hæ roài ñöùng daäy trôû veà tinh xaù. Sau ñoù Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi Tyø kheo bònh: “Thaày thaät ñaõ laøm nhö theá phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi aên thòt ngöôøi”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên thòt ngöôøi, cho ñeán môû, maùu vaø gaân ngöôøi; neáu aên thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, nhöng aên xöông ngöôøi thì khoâng toäi. Töø nay neáu gaëp chuùt nhaân duyeân thì khoâng ñöôïc aên thòt, neáu coù nhaân duyeân phaûi aên thòt thì neân hoûi tröôùc laø thòt gì roài môùi ñöôïc aên, neáu khoâng hoûi maø aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Ba laø-naïi, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, voi bò naïn dòch neân cheát raát nhieàu. Nhöõng ngöôøi ngheøo khoå cho ñeán ngöôøi chaên voi, chaên ngöïa, chaên traâu, ngöôøi thieâu töû thi, ngöôøi hoát phaân… ñeàu aên thòt voi. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeán giôø khaát thöïc ñi ñeán tröôùc nhaø nhöõng ngöôøi naøy khaát thöïc, hoï noùi:“Ñaïi-ñöùc, hieän giôø chuùng toâi khoâng coù côm, buùn…; nhöng coù thòt voi, caùc thaày coù theå aên ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Caùc vò aên ñöôïc taïi sao chuùng toâi laïi khoâng aên

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26

ñöôïc”, hoï lieàn ñöa thòt voi, caùc Tyø kheo thoï roài mang veà, Tyø kheo khaùc thaáy lieàn hoûi laø thòt gì, ñaùp laø thòt voi, caùc Tyø kheo lieàn quôû traùch: “Phaät chöa cho aên thòt voi sao laïi aên”, quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo ñoù: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi aên thòt voi. Neáu vua Phaïm ma ñaït nghe bieát Sa-moân Thích töû aên thòt voi seõ khoâng vui, vì sao, vì voi laø vaät thuoäc vua quan”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên thòt voi cho ñeán môû, maùu vaø gaân voi; neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát- la, nhöng aên xöông voi thì khoâng toäi”. Phaät taïi nöôùc Ba laø naïi, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, ngöïa bò naïn dòch neân cheát raát nhieàu. Nhöõng ngöôøi ngheøo khoå cho ñeán ngöôøi chaên voi, chaên ngöïa, chaên traâu, ngöôøi thieâu töû thi, ngöôøi hoát phaân … ñeàu aên thòt ngöïa. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeán giôø khaát thöïc ñi ñeán tröôùc nhaø nhöõng ngöôøi naøy khaát thöïc, hoï noùi: “Ñaïi-ñöùc, hieän giôø chuùng toâi khoâng coù côm, buùn…; nhöng coù thòt ngöïa, caùc thaày coù theå aên ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Caùc vò aên ñöôïc taïi sao chuùng toâi laïi khoâng aên ñöôïc”, hoï lieàn ñöa thòt ngöïa, caùc Tyø kheo thoï roài mang veà, Tyø

kheo khaùc thaáy lieàn hoûi laø thöt gì, ñaùp laø thöt ngöïa, caùc Tyø kheo lieàn quôû traùch: “Phaät chöa cho aên thöt ngöïa sao laïi aên”, quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo ñoù: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi aên thöt ngöïa. Neáu vua Phaïm ma ñaït nghe bieát Sa-moân Thích töû aên thöt ngöïa seõ khoâng vui, vì sao, vì ngöïa laø vaät thuoäc vua quan”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên thöt ngöïa cho ñeán môû, maùu, gaân vaø xöông ngöïa; neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Ba laø naïi, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc neân nhöõng ngöôøi ngheøo khoå cho ñeán ngöôøi chaên voi, chaên ngöïa, chaên traâu, ngöôøi thieâu töû thi, ngöôøi hoát phaân… ñeàu gieát choù ñeå aên thöt. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeán giôø khaát thöïc ñi ñeán tröôùc nhaø nhöõng ngöôøi naøy khaát thöïc, hoï noùi: “Ñaïi-ñöùc, hieän giôø chuùng toâi khoâng coù côm, buùn…; nhöng coù thöt choù, caùc thaày coù theå aên ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Caùc vò aên ñöôïc taïi sao chuùng toâi laïi khoâng aên ñöôïc”, hoï lieàn ñöa thöt choù, caùc Tyø kheo thoï roài mang veà, Tyø kheo khaùc thaáy lieàn hoûi laø thöt gì, ñaùp laø thöt choù, caùc Tyø kheo lieàn quôû traùch: “Phaät chöa cho aên thöt choù sao laïi aên”, quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo ñoù: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi

BOÄ LUAÄT 5

khoâng?”, ñaùp: “Ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi aên thöt choù. Neáu caùc thaày ñeán beân nhöõng ngöôøi giaøu coù hoaëc hoï ñeán thaêm caùc thaày maø nghe bieát Sa-moân Thích töû aên thöt choù thì hoï seõ boû caùc thaày maø ñi nhö boû Chieân-ñaø-la”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên thöt choù cho ñeán môû, maùu, gaân vaø xöông choù; neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Ba laø naïi, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, neân nhöõng ngöôøi ngheøo khoå cho ñeán ngöôøi chaên voi, chaên ngöïa, chaên traâu, ngöôøi thieâu töû thi, ngöôøi hoát phaân… ñeàu gieát raén ñeå aên thöt. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeán giôø khaát thöïc ñi ñeán tröôùc nhaø nhöõng ngöôøi naøy khaát thöïc, hoï noùi: “Ñaïi-ñöùc, hieän giôø chuùng toâi khoâng coù côm, buùn…; nhöng coù thöt raén, caùc thaày coù theå aên ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Caùc vò aên ñöôïc taïi sao chuùng toâi laïi khoâng aên ñöôïc”, hoï lieàn ñöa thöt raén, caùc Tyø kheo thoï roài mang veà, Tyø kheo khaùc thaáy lieàn hoûi laø thöt gì, ñaùp laø thöt raén, caùc Tyø kheo lieàn quôû traùch: “Phaät chöa cho aên thöt raén sao laïi aên”, quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo ñoù: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi aên thöt raén. Neáu roàng nghe bieát Sa-moân Thích töû aên thöt raén seõ khoâng vui, vì sao, vì raén vaø roàng cuøng 1 doøng hoï”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên thöt raén cho ñeán môû, maùu vaø gaân raén; neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la, nhöng

aên xöông raén thì khoâng toäi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Phaät bò caûm laïnh, thaày thuoác baûo duøng chaùo naáu vôùi ba loaïi ñaéng, Phaät baûo A-nan lo lieäu, A-nan lieàn vaøo thaønh xin meø, gaïo, ñaäu Ma sa vaø ñaäu nhoû ñem veà naáu chaùo cho Phaät duøng. Phaät tuy bieát nhöng vaãn hoûi A-nan laø ai naáu, ñaùp laø con naáu, Phaät noùi: “Thaày haõy mang chaùo naøy ñoå nôi ñaát troáng khoâng coù coû hoaëc ñoå trong nöôùc khoâng coù truøng, vì sao, vì ngoaïi ñaïo Phaïm chí neáu bieát ñöôïc seõ cho laø Phaät coøn taïi theá maø Sa-moân Thích töû ñaõ coù laäu xöù löu xuaát”, A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñem chaùo ñi ñoå ôû nôi ñaát troáng khoâng coù coû hoaëc trong nöôùc khoâng coù truøng. Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay, neáu ñaïi Tyø kheo naáu thöùc aên thì khoâng ñöôïc aên, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nguû beân trong (noäi tuùc) maø naáu ôû beân trong (chöõ tuùc) hoaëc nguû beân trong maø naáu ôû beân ngoaøi, nguû beân ngoaøi maø naáu ôû beân trong, heã töï naáu thì khoâng ñöôïc aên; neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù cö só thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26

mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”, chö taêng lieàn ñi ñeán nhaø cö só, Phaät khoâng ñi neân baûo thò giaû nhaän phaàn aên mang veà. Luùc ñoù cö só thaáy chuùng taêng ñaõ ngoài xong lieàn töï tay daâng thöùc aên cuùng döôøng, A-nan aên tröôùc roài nhaän laáy phaàn aên cuûa Phaät mang veà. A-nan thaáy côm naáu coøn hôi soáng sôï Phaät aên côm naøy bònh cuõ seõ taùi phaùt neân mang côm naøy ra tröôùc cöûa Kyø hoaøn ôû nôi ñaát troáng nhoùm löûa naáu laïi cho chín. Luùc ñoù Phaät kinh haønh ôû gaàn ñoù nhìn thaáy lieàn hoûi A-nan laøm gì, A-nan baïch roõ nguyeân do, Phaät noùi: “Laønh thay A-nan, côm coøn soáng nhö theá, ñem naáu laïi laø ñuùng phaùp. Töø nay neáu côm soáng thì cho laøm hoûa tònh ñeå naáu laïi. Sao goïi laø hoûa tònh, töùc laø löûa chaïm vaøo noài”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo bò bònh troù, thaày thuoác teân A-ñeá-lôïi-cuø-ñoá-loä duøng dao caét troù taïi moät choã hieån loä gaàn cöûa Kyø hoaøn, khieán cho Tyø kheo ñau ñôùn toaøn thaân. Luùc ñoù Phaät vöøa ñi vaøo Kyø hoaøn, thaày thuoác naøy töø xa thaáy Phaät lieàn ñeán chaép tay thænh Phaät laïi xem choã troù vöøa bò caét, Phaät lieàn quôû traùch thaày thuoác: “Naøy A-ñeá-lôïi-cuø-ñoá-loä, oâng laø ngöôøi xaáu mieäng nhaát theá gian neân môùi thænh Nhö lai laïi xem choã troù vöøa bò caét. Töù nay khoâng ñöôïc thænh Nhö lai nhö theá, neáu thænh thì phaïm toäi; töø nay khoâng ñöôïc duøng dao caét troù, neáu duøng dao caét thì phaïm Thaâu-lan- giaù”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù vua teân A-kyø-ñaït thuoäc doøng Baø- la- moân ôû nöôùc Tyø-la-nhieân, coù chuùt vieäc neân ñeán nöôùc Xaù-veä, nguû laïi ñeâm taïi nhaø moät cö só vaø hoûi cö só raèng: “ÔÛ nöôùc naøy coù baäc Sa-moân, Baø-la-moân naøo ñaïo cao ñöùc troïng ñöôïc moïi ngöôøi toân kính laøm thaáy hay khoâng; neáu coù, toâi seõ thöôøng ñeán thaêm hoûi ñeå taâm ñöôïc thanh tònh”, cö só ñaùp: “Coù

Sa-moân Cuø ñaøm laø Thích töû tònh tín xuaát gia, caïo boû raâu toùc, khoaùc y ca sa, ñaõ chöùng ñöôïc A-naäu-ña-la-tam-mieäu-tam-phaät-ñaøø. Neáu oâng thöôøng ñeán thaêm hoûi, taâm oâng seõ ñöôïc thanh tònh", laïi hoûi: "Sa- moân Cuø ñaøm hieän ñang ôû ñaâu, toâi muoán ñeán gaëp", ñaùp: "Sa-moân Cuø ñaøm hieän ñang ôû taïi vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc, oâng haõy ñeán ñoù gaëp". Vua A-kyø-ñaït theo nhö lôøi cö só lieàn ñi ñeán gaëp Phaät, luùc ñoù Phaät ñang ôû trong röøng caây thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng, caùc caên thanh tònh, töôùng maïo ñaon chaùnh nhö nuùi töû kim. Vua A-kyø-ñaït ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho vua ñöôïc lôïi hæ roài im laëng. Luùc ñoù vua chaép tay baïch Phaät: "Theá toân, cuùi xin Phaät vaø Taêng thoï con thænh ñeán nöôùc con haï an cö", Phaät

nhôù laïi nhaân duyeân tuùc haïnh lieàn bieát ñaõ ñeán luùc thoï baùo öùng neân im laëng nhaän lôøi, vua bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nöôùc mình lieàn ra lònh chuaån bò ñaày ñuû caùc moùn aên ngon ñeå cuùng Phaät vaø taêng trong ba thaùng an cö saép tôùi, sau ñoù laïi baûo ngöôøi giöõ cöûa cung: "Trong muøa haï naøy ta muoán an laïc töï vui neân moïi vieäc toát xaáu beân ngoaøi ñeàu khoâng ñöôïc vaøo thöa baïch", ngöôøi giöõ cöûa lieàn tuaân theo lôøi vua baûo. Luùc ñoù Phaät thaáy thôøi an cö ñaõ ñeán lieàn nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: "Chuùng ta nay ñeán nöôùc Tyø-la-nhieân an cö", sau ñoù Phaät cuøng ñaïi chuùng naêm traêm ngöôøi du haønh ñeán nöôùc Tyø-la-nhieân. Nöôùc naøy voán tin theo taø giaùo neân tröôùc nay khoâng coù tinh xaù, ôû phía Baéc cuûa thaønh coù moät khu röøng teân laø Thaéng dieäp ba, caây coái sum sueâ, ñaát baèng phaúng roäng raõi neân Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán trong röøng naøy döøng nghæ. Thoân aáp ôû bìa röøng nhoû heïp, daân chuùng queâ muøa ngheøo khoå, ít tín taâm neân khaát thöïc khoù ñöôïc. Phaät nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: "Thoân aáp naøy nhoû heïp, daân chuùng ngheøo khoå, khoâng coù tín taâm neân khaát thöïc khoù ñöôïc. Neáu ai muoán ôû laïi ñaây an cö thì ôû, ai khoâng muoán thì tuøy yù ñi", luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát moät mình leân nuùi A-maâu-ca-maït-ca an cö, thoï vua trôøi Ñeá thích vaø hoaøng haäu cuûa vua laø con gaùi cuûa A-tu-la thænh cuùng döôøng thöùc aên cuûa trôøi trong boán thaùng an cö. Phaät cuøng boán traêm chín möôi chín Tyø kheo ôû laïi trong nöôùc Tyø-la- nhieân an cö, do caùc cö só vaø Baø-la-moân ôû nöôùc naøy ít tín taâm ñoái vôùi Phaät phaùp neân chæ cuùng döôøng cho Phaät vaø Taêng khoaûng naêm, saùu ngaøy thì ngöng. Caùc Tyø kheo khaát thöïc raát khoù ñöôïc neân Tröôûng laõo ñaïi Muïc- kieàn-lieân baïch Phaät: "Theá toân, ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà coù caây Dieâm-phuø- ñeà, con muoán ñeán ñoù haùi traùi cuûa caây naøy ñeå cuùng döôøng ñaïi chuùng. ÔÛ coõi Uaát ñôn vieät coù röøng Ha-leâ-laëc vaø röøng A-ma-laëc, nôi ñoù coù luùa thôm töï nhieân; ôû coõi trôøi Ñao lôïi coù vò thöùc aên Tu ñaø, con muoán ñeán ñoù laáy mang veà cuùng döôøng ñaïi chuùng. Laïi coù vò ngoït cuûa ñaát, con muoán duøng moät tay naâng chuùng sanh leân, tay kia laät ñaát leân ñeå cho caùc Tyø kheo töï laáy vò ñaát aên. Cuùi xin Theá toân chaáp thuaän", Phaät noùi: "Thaày tuy coù ñaïi thaàn

thoâng nhöng quaû baùo aùc haïnh cuûa caùc Tyø kheo nay ñaõ chín, khoâng theå laøm thay ñoåi ñöôïc, neân ta khoâng chaáp thuaän". Do ôû trong nöôùc naøy coù nöôùc suoái trong maùt vaø caây coû xanh töôi neân nhöõng ngöôøi chaên ngöïa ôû nöôùc Ba laø-naïi thöôøng daãn ngöïa ñeán nöôùc naøy cho aên coû uoáng nöôùc, vì vaäy chuùng ñöôïc maäp maïp. Nhöõng ngöôøi chaên ngöïa naøy tin Phaät vaø taâm tònh neân thaáy caùc Tyø kheo khaát thöïc cöïc khoå laïi khoù ñöôïc neân thaêm hoûi vaø noù raèng: "Chuùng toâi bieát caùc thaày ñoùi khoå nhöng löông thöïc cuûa chuùng toâi ñaõ heát, hieän giôø coøn luùa ngöïa caùc thaày coù theå

thoï duïng ñöôïc khoâng?", caùc Tyø kheo noùi: "Phaät chöa cho chuùng toâi aên luùa ngöïa", caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: "Ngöïa thuoäc veà ngöôøi chaên ngöïa, neáu nhöõng ngöôøi chaên ngöïa naøy cho ngöïa aên coû non vaø nöôùc maùt maø ñöôïc maäp thì caùc thaày neân thoï". Baày ngöïa coù naêm traêm con, moãi con ngöïa aên hai ñaáu luùa neân ngöôøi chaên ngöïa caáp cho moãi Tyø kheo moät ñaáu, coøn moät ñaáu daønh cho ngöïa; trong soá ngöïa naøy coù moät con löông maõ aên boán ñaáu neân ngöôøi chaên ngöïa caáp cho Phaät hai ñaáu, coøn hai ñaáu daønh cho ngöïa. A-nan nhaän laáy phaàn luùa cuûa Phaät vaø cuûa mình ñi vaøo trong tuï laïc, tôùi tröôùc moät ngöôøi nöõ ca ngôïi coâng ñöùc Phaät: "Phaät laø baäc Nhaát thieát trí, coù ñuû nieäm, ñònh, hueä, giaûi thoaùt, giaûi thoaùt tri kieán, ñaïi töø, ñaïi bi; thaân Phaät coù ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp, maøu saéc vaøng tía; treân ñænh ñaàu Phaät coù haøo quang, coù aâm thanh cuûa trôøi Ñaïi phaïm. Neáu Phaät khoâng xuaát gia seõ laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông nhö maët trôøi moïc, seõ coù baûy baùu vaø ngaøn ngöôøi con; toâi vaø taát caû moïi ngöôøi ñeàu thuoäc veà Ngaøi. Nay Phaät ñaõ xuaát gia chöùng ñöôïc A-naäu-ña-la-tam-mieäu-tam-phaät-ñaøø, ñaõ döùt tröø sanh giaø bònh cheát vaø öu bi khoå naõo; ngöôøi chöa ñoä thì ñöôïc ñoä, ngöôøi chöa giaûi thoaùt thì ñöôïc giaûi thoaùt. Vì coù chuùt nhaân duyeân neân Phaät ñeán nöôùc naøy an cö, coâ coù theå mang luùa naøy naáu giuùp thaønh côm cho Phaät, ñöôïc khoâng?", ngöôøi nöõ ñaùp: "Ñaïi-ñöùc, trong nhaø toâi nhieàu vieäc neân khoâng theå laøm giuùp ñöôïc". Luùc ñoù coù moät ngöôøi nöõ khaùc ôû caïnh ñoù nghe A-nan ca ngôïi coâng ñöùc Phaät lieàn sanh tín kính, nghó laø ngöôøi nhö theá khoù ñöôïc, neân baïch vôùi A-nan: "Thaày haõy mang luùa ñeán ñaây, con seõ naáu thaønh côm cho Phaät, phaàn luùa cuûa thaày con cuõng seõ naáu luoân. Töø nay neáu coù Tyø kheo hieàn thieän, trí tueä, trì luaät, con cuõng seõ naáu luoân phaàn luùa cuûa vò aáy", ngöôøi nöõ naáu thaønh côm xong ñöa cho A-nan mang veà daâng cho Phaät. A-nan ñoái vôùi Phaät tình saâu neân suy nghó: "Phaät laø doøng vua neân aên thöùc aên ngon, nay laïi phaûi aên côm thoâ dôõ naøy laøm sao coù ích cho thaân", vì nghó nhö vaäy neân khi thaáy Phaät aên, A-nan lieàn ngheïn ngaøo rôi leä. Phaät hieåu yù A-nan vaø muoán giaûi toûa noåi buoàn naøy neân hoûi A-nan: "Thaày coù theå aên thöû côm naøy khoâng?", ñaùp laø ñöôïc, lieàn laáy côm aên thöû, caûm thaáy muøi vò thôm ngon phi thöôøng, gioáng nhö chö thieân ñaõ neâm theâm gia vò vaøo, A-nan vui möøng, noãi buoàn lieàn bieán maát. Phaät aên xong, A-nan thaâu baùt roài baïch Phaät: "Theá

toân, hoâm nay coù moät ngöôøi nöõ, con nhôø coâ aáy naáu giuùp thaønh côm nhöng coâ aáy khoâng chòu naáu; laïi coù moät ngöôøi nöõ khaùc, con khoâng nhôø maø laïi chòu naáu giuùp", Phaät noùi: "Ngöôøi nöõ khoâng chòu naáu giuùp thì caùi ñaùng ñöôïc laïi khoâng ñöôïc, neáu coâ aáy chòu naáu giuùp thì nhôø coâng ñöùc phöôùc baùo naøy seõ ñöôïc laøm ñeä nhaát phu nhaân

cuûa Chuyeån luaân thaùnh vöông. Ngöôøi nöõ khoâng nhôø laø laïi chòu naáu giuùp thì ñöôïc phöôùc voâ löôïng, khoâng caàn phöôùc naøo khaùc". Luùc ñoù do tuùc haïnh cuûa Phaät chöa döùt neân trong khoaûng thôøi gian naøy khoâng coù ai bieát Phaät vaø Taêng an cö taïi nöôùc Tyø-la-nhieân phaûi aên luùa ngöïa. Ma vöông hoùa hieän laøm Tyø kheo mang côm thôm ngon ñi ñeán caùc nöôùc, ngöôøi gaëp giöõa ñöôøng hoûi töø ñaâu ñeán thì ñaùp laø töø nöôùc Tyø-la-nhieân ñeán, neáu hoï hoûi Phaät ôû ñoù coù ñöôïc cuùng döôøng ñaày ñuû khoâng thì ñaùp: "Nöôùc aáy thöôøng coù ñaïi hoäi neân coù ñaày ñuû caùc moùn aên ngon. Thöùc aên maø toâi ñang caàm chính laø thöùc aên dö cuûa Phaät". Ñeán khi tuùc haïnh cuûa Phaät ñaõ döùt thì caû möôøi saùu nöôùc ñeàu nghe bieát Phaät vaø Taêng an cö ôû nöôùc Tyø-la- nhieân phaûi aên luùa ngöïa, luùc ñoù nhöõng ngöôøi giaøu coù, tröôûng giaû, cö só, Taùt baïc (thöông chuû) cuûa caùc nöôùc cuøng nhau chuaån bò caùc moùn aên ngon chôû ñaày treân xe ngöïa, ñi chaät caû ñöôøng ñeå mang ñeán cuùng döôøng. Luùc ñoù coøn baûy ngaøy nöõa laø töï töù, Phaät tuy bieát nhöng vaãn hoûi A-nan laø coøn maáy ngaøy nöõa töï töù, A-nan ñaùp laø coøn baûy ngaøy nöõa, Phaät baûo A-nan: "Thaày haõy vaøo thaønh ñeán noùi vôùi vua A-kyø-ñaït raèng Phaät ôû trong nöôùc cuûa oâng an cö ñaõ xong, nay muoán du haønh ñeán nöôùc khaùc", caùc Tyø kheo noùi: "Theá toân, ngöôøi naøy ñoái vôùi Phaät vaø Taêng coù aân ñöùc gì, ôû ñaây an cö raát khoán khoå vì sao coøn phaûi töø bieät oâng aáy", Phaät noùi: "Vua Baø-la-moân naøy tuy khoâng coù aân ñöùc gì nhöng theo lyù khaùch chuû thì chuùng ta phaûi töø bieät". A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, cuøng moät Tyø kheo khaùc ñi ñeán cung vua vaø baûo ngöôøi giöõ cöûa: "Ngöôi haõy vaøo baïch vua laø coù A-nan ñang ôû ngoaøi cöûa", ngöôøi giöõ cöûa suy nghó: "A-nan laø teân toát laønh, môùi saùng sôùm ñöôïc nghe vì sao khoâng vaøo baùo chöù", nghó roài lieàn vaøo baùo. Luùc ñoù vua ñaõ thöùc daäy, taém röûa roài maëc aùo traéng saïch ñang ngoài trong cung, nghe ngöôøi giöõ cöûa vaøo baùo laø coù A-nan ñang ôû ngoaøi cöûa, theo phaùp cuûa Baø-la-moân heã nghe ñöôïc teân toát laønh thì coù tin toát laønh theo ñeán, vì theá vua cho goïi A-nan vaøo vaø hoûi: "Thaày ñeán coù vieäc gì?", ñaùp: "Phaät baûo toâi ñeán noùi vôùi vua laø Phaät ôû trong nöôùc cuûa vua an cö ba thaùng ñaõ xong nay muoán du haønh ñeán nöôùc khaùc", vua kinh haõi hoûi: "Sa-moân Cuø ñaøm ñaõ ñeán nöôùc ta an cö roài hay sao?", ñaùp laø ñaõ an cö, laïi hoûi laø ai ñaõ cung caáp, ñaùp: "Phaät vaø Taêng an cö ôû trong nöôùc naøy raát khoán khoå, phaûi aên luùa ngöïa trong ba thaùng haï". Luùc ñoù vua môùi chôït nhôù ra laø mình ñaõ thænh Phaät vaø Taêng ñeán nöôùc mình an cö trong ba thaùng cuùng döôøng ñaày ñuû, vua lieàn nghó: "Ta ñaõ khieán cho Phaät vaø Taêng phaûi aên luùa ngöïa trong ba thaùng, tieáng xaáu naøy seõ lan truyeàn khaép caùc nöôùc, hoï seõ cho ta laø ngöôøi taø aùc gheùt boû

Phaät phaùp, naõo haïi Phaät vaø Taêng neân ñaõ ñeå cho Phaät vaø Taêng chòu khoán khoå nhö theá”, nghó roài lieàn noùi vôùi A-nan: “Sa-moân

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26 443

Cuø ñaøm coù theå ôû laïi ñeå toâi saùm hoái ñöôïc khoâng?”, ñaùp laø khoâng theå ñöôïc, vua nghe roài öu saàu hoå theïn ngaát xæu xuoáng ñaát, toâng thaân cuûa vua laáy nöôùc röôùi leân maët cho tænh laïi roài an uûi vua raèng: “Vua chôù saàu muoän, chuùng ta seõ ñeán choã Sa-moân Cuø ñaøm saùm hoái vaø thænh Phaät ôû laïi moät thôøi gian; neáu Phaät khoâng chaáp thuaän thì chuùng ta seõ mang thöïc phaåm thanh tònh theo sau, ñôïi luùc thieáu thoán seõ cuùng döôøng”. Vua A-kyø- ñaït cuøng caùc quyeán thuoäc ñi ñeán choã Phaät saùm hoái vaø thænh Phaät ôû laïi moät thôøi gian, Phaät suy nghó: “Neáu ta khoâng nhaän lôøi thì vua A-kyø-ñaït seõ hoäc maùu maø cheát”, Phaät thöông xoùt neân nhaän lôøi ôû laïi baûy ngaøy, vua A-kyø-ñaït suy nghó: “Taát caû vaät phaåm naøy laø chuaån bò ñeå cuùng döôøng trong boán thaùng, nay chæ ôû laïi baûy ngaøy thì laøm sao cuùng döôøng heát ñöôïc”. Luùc ñoù töï töù xong, Phaät muoán du haønh ñeán nöôùc Vieät-kyø trong hai thaùng, daân chuùng nöôùc Vieät-kyø nghe tin lieàn laøm yeáu lònh moãi ngöôøi töï chuaån bò ñaày ñuû moïi thöù ñeå theo thöù lôùp cuùng döôøng trong hai thaùng. Khi Phaät du haønh ñeán nöôùc Vieät-kyø, vua A-kyø-ñaït cho chôû caùc phaåm vaät cuùng döôøng ñi theo sau chôø khi thieáu thoán seõ cuùng döôøng, daân chuùng nöôùc Vieät-kyø noùi vôùi nhau: “Chuùng ta phaûi chuaån bò ñaày ñuû moïi thöù cuùng döôøng böõa aên tröôùc, böõa aên sau, khoâng ñeå cho ai xen vaøo”. Luùc ñoù vua A-kyø-ñaït bieát choã Phaät nghæ laïi ñeâm lieàn mang caùc phaåm vaät cuùng döôøng ñeán vaø noùi raèng: “Hoâm nay, ngaøy mai, ngaøy moát toâi seõ cuùng döôøng”, daân chuùng nöôùc Vieät-kyø noùi: “OÂng laø ngöôøi taø aùc, laø oan gia cuûa Phaät neân ñaõ coá yù xuùc naõo Phaät vaø Taêng; nay muoán laøm vui loøng neân ñeán ñaây noùi hoâm nay, ngaøy mai toâi seõ cuùng döôøng. Luùc ñoù oâng ñaõ baän vieäc gì, taïi sao höùa thænh Phaät vaø Taêng nhö theá laïi ñeå cho Phaät vaø Taêng phaûi aên luùa ngöïa trong ba thaùng an cö?”, vua A-kyø-ñaït nghe noùi roâi trong loøng xaáu hoå ñöùng qua moät beân noùi raèng: “Neáu thieáu moùn gì toâi seõ cuùng döôøng moùn ñoù”. Ñuùng luùc ñoù thieáu moùn chaùo, vua A-kyø-ñaït lieàn cho naáu taùm moùn chaùo: Chaùo toâ, chaùo söõa, chaùo daàu, chaùo hoà ma, chaùo ñaäu nhoû, chaùo ñaäu ma sa, chaùo Ma töû, chaùo traéng ñeå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: “Phaät chöa cho aên taùm loaïi chaùo”, lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay cho aên taùm loaïi chaùo, vì chaùo coù naêm ñieàu lôïi ích cho thaân: Moät laø tröø ñoùi, hai laø tröø khaùt, Ba laø laøm cho khinh an, boán laø trò bònh caûm laïnh, naêm laø tieâu hoùa ñöôïc thöùc aên ñeâm qua”. Luùc ñoù vua A-kyø-ñaït suy nghó: “Suoát trong boán thaùng ta an laïc töï vui, nay laïi theo Sa-moân Cuø ñaøm hai thaùng, vì moät ngöôøi maø ta boû beâ vieäc nöôùc; caùc phaåm vaät naøy quaù nhieàu khoâng theå cuùng döôøng heát, ta neân boû döôùi ñaát ñeå Phaät vaø chuùng taêng ñaïp leân cuõng nhö laø thoï duïng”, nghó roài lieàn ñem yù ñònh ñoù baïch Phaät vaø xin Phaät chaáp thuaän, Phaät noùi:

“Khoâng ñöôïc laøm nhö lôøi vua noùi, vì sao, vì nhöõng vaät thöïc naøy duøng ñeå aên thì phaûi duøng mieäng ñeå aên”, Phaät muoán giaùo hoùa vua A-kyø-ñaït neân noùi keä: “ÔÛ trong mieáu thôø trôøi, Cuùng döôøng löûa treân heát. Trong saùch Baø-la-moân, Trôøi Taùt beä treân heát. Trong taát caû loaøi ngöôøi, Vua chuyeån luaân hôn heát. Trong taát caû soâng ngoøi, Bieån caû saâu hôn heát. Trong taát caû ngoâi sao, Maët traêng laø lôùn nhaát. Trong taát caû aùnh saùng, AÙnh maët trôøi saùng nhaát. Trong möôøi phöông trôøi ngöôøi, Phaät phöôùc ñieàn lôùn nhaát”. Phaät noùi keä xong lieàn ñöùng daäy ra ñi. Phaät töø nöôùc Vieät-kyø du haønh ñeán nöôùc A-na-giaø-taàn-ñaàu, trong nöôùc naøy coù moät ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo tröôùc kia laø töôïng sö teân Tyø-la-tra, nhaø raát giaøu coù, tieàn baïc, luùa thoùc, ruoäng vöôøn nhaø cöûa vaø caùc vaät baùu ñeàu ñaày ñuû; ngöôøi naøy thaønh töïu voâ löôïng phöôùc ñöùc. Daân chuùng trong nöôùc naøy phaàn nhieàu tin theo taø kieán, nghe tin Phaät saép du haønh ñeán ñaây, hoï lieàn tuï taäp laïi cuøng ñi ñeán choã Töôïng sö naøy, duøng ñuû lôøi huûy baùng Phaät vaø Taêng raèng: “Sa-moân Cuø ñaøm khoâng bieát ñuû, khoù theå cuùng döôøng, nhieàu tham muoán khoâng bieát nhaøm lìa; laïi coøn daãn theo moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø kheo, moät ngaøn Öu-baø-taéc vaø naêm traêm ngöôøi aên xin ñi töø tuï laïc naøy ñeán tuï laïc khaùc, töø thaønh naøy ñeán thaønh khaùc. Gioáng nhö möa ñaù hay saâu boï phaù hoaïi luùa cuûa ngöôøi, hoï cuõng vaäy, ñi ñeán ñaâu ñeàu phaù hoaïi gia nghieäp cuûa ngöôøi. Theo thöù lôùp hoï saép ñeán nöôùc naøy gaây baát lôïi cho chuùng ta”. Töôïng sö vaø moïi ngöôøi trong thaønh taâm aùc chuyeån sanh neân cuøng laøm yeáu lònh: “Sa-moân Cuø ñaøm ñeán ñaây thì khoâng moät ai ñöôïc ñeán gaëp”. Khi Phaät ñeán nöôùc naøy, trong nöôùc voán khoâng coù tinh xaù, ôû phía Baéc cuûa thaønh coù moät khu röøng teân laø Thaéng dieäp ba, caây coái sum sueâ, ñaát baèng phaúng roäng raõi neân Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán trong röøng naøy döøng nghæ. Luùc ñoù Töôïng sö nghe tin Phaät ñeán, ngöôøi naøy ñôøi tröôùc ñaõ cuùng döôøng Phaät, ñaõ gieo troàng caên laønh, gaàn ñöôïc chaùnh kieán lôïi caên; do söùc cuûa nhaân ñôøi tröôùc neân ñôøi naøy coù

theå ñöôïc trí voâ laäu, laïi do söùc thieän caên thuùc ñaåy neân Töôïng sö suy nghó: “ÔÛ trong nöôùc naøy, ta ñöôïc moïi ngöôøi toân kính nhaát, neáu ta khoâng ñeán gaëp Phaät thì moïi ngöôøi seõ cho ta laø tieác phí (sôï hao phí tieàn cuûa)”, nghó roài lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: “Moïi ngöôøi tröôùc ñaây ñaõ laøm yeáu lònh, nhöng nay ta nghó yeáu lònh naøy khoâng toaøn veïn”, moïi ngöôøi hoûi laø khoâng toaøn veïn choã naøo, lieàn ñaùp: “ÔÛ trong nöôùc naøy ta ñöôïc moïi ngöôøi toân kính nhaát, neáu ta khoâng ñeán gaëp Phaät moïi ngöôøi seõ cho ta laø tieác phí”, moïi ngöôøi hoûi: “OÂng ñeán gaëp Sa-moân Cuø ñaøm ñem caùi gì cuùng döôøng?”, ñaùp laø ñem ñöôøng pheøn cuùng döôøng, moïi ngöôøi noùi; “Sa-moân Cuø ñaøm laø ngöôøi khoâng bieát ñuû, khoù theå cuùng döôøng, nhieàu tham muoán khoâng bieát nhaøm lìa; duø oâng ñem moät ngaøn hai traêm naêm möôi bình ñöïng ñaày ñöôøng pheøn,

Sa-moân Cuø ñaøm cuõng nhaän heát". Töôïng sö laø ngöôøi giaøu coù neân khoâng tính toaùn, lieàn ñem moät ngaøn hai traêm naêm möôi bình ñöïng ñaày ñöôøng pheøn ñeán cuùng cho Phaät vaø Taêng, Phaät baûo Töôïng sö ñem phaân chia cho chuùng taêng. Töôïng sö suy nghó: "quaû ñuùng nhö lôøi moïi ngöôøi noùi, Sa-moân Cuø ñaøm ñeàu nhaän heát", nghó roài lieàn ñem phaân chia cho chuùng taêng, caùc Tyø kheo khoâng nhaän noùi raèng: "Ñöôøng pheøn naøy nhieàu quaù, chuùng toâi khoâng theå thoï", Töôïng sö baïch Phaät: "Xin Phaät baûo caùc Tyø kheo thoï ñöôøng pheøn naøy", Phaät ñöa bình baùt vaø dao duøng ñeå caét ñöôøng pheøn phaân chia, tuy ñaõ phaân chia ñaày moät ngaøn hai traêm naêm möôi bình baùt cuûa caùc Tyø kheo nhöng vaãn khoâng heát moät bình ñöôøng pheøn, Töôïng sö baïch Phaät: "Theá toân, con ñaõ chia ñaày baùt cho caùc Tyø kheo nhöng vaãn khoâng heát soá ñöôøng pheøn naøy", Phaät noùi: "OÂng haõy ñem ñöôøng pheøn phaân chia cho moät ngaøn Öu-baø-taéc vaø naêm traêm ngöôøi aên xin ñi theo ta", Töôïng sö ñem phaân chia nhö lôøi Phaät noùi nhöng vaãn khoâng heát moät bình ñöôøng pheøn neân baïch Phaät: "Moïi ngöôøi ñeàu ñaõ ñöôïc chia ñuû nhöng ñöôøng pheøn vaãn coøn dö, phaûi laøm theá naøo", Phaät noùi: "Naøy Töôïng sö, tröø Phaät vaø Taêng ra, ta khoâng thaáy trôøi ngöôøi, ma, Phaïm, Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaø taát caû chuùng sanh trong theá gian naøy coù theå tieâu hoùa ñöôïc ñöôøng pheøn naøy. OÂng haõy ñem soá ñöôøng pheøn coøn dö ñoå ôû nôi ñaát troáng khoâng coù coû hoaëc trong nöôùc khoâng coù truøng", Töôïng sö vaâng theo lôøi Phaät ñem ñöôøng pheøn coøn dö ñoå ôû nôi ñaát troáng khoâng coù coû hoaëc trong nöôùc khoâng coù truøng, lieàn thaáy soá ñöôøng pheøn naøy boác khoùi khieán nöôùc soâi leân, gioáng nhö ñem moät thanh saét ñang chaùy ñoû boû vaøo trong nöôùc lieàn boác khoùi khieán nöôùc soâi leân. Töôïng sö thaáy roài lieàn höôùng veà Phaät vôùi taâm yù hoan hæ, tín kính, thanh tònh. Phaät tuøy theo taâm cuûa Töôïng sö maø noùi phaùp khieán cho oâng ngay nôi choã ngoài ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh voâ caáu. Sau khi thaáy phaùp, bieát phaùp,

ñöôïc tònh phaùp, vöôït khoûi nghi hoái vaø baát tín, khoâng nhôø ngöôøi khaùc maø ñöôïc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn, thaønh töïu phaùp voâ sôû uùy. Töôïng sö lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã Phaät, chaép tay baïch raèng: "Theá toân, con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng laøm Öu-baø-taéc. Con töø nay ñeán troïn ñôøi khoâng saùt sanh, tín taâm thanh tònh. Cuùi xin Phaät thoï con thænh sau iôø aên ñeán truù xöù cuûa con", Phaät im laëng nhaän lôøi, Töôïng sö bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø, Töôïng sö cho doïn deïp saïch seõ giaûng ñöôøng, laàu gaùc töù hôïp cho ñeán phoøng lôùn, phoøng nhoû... taát caû caùc nôi ñeàu lau chuøi saïch seõ roài treo phöôùn baèng luïa taïp saéc, ñoát caùc loaïi danh höông vaø raûi caùc loaïi hoa. OÂng laïi cho traûi boán loaïi giöôøng baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ; moãi loaïi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi vì oâng nghó raèng: "Boán loaïi giöôøng baùu naøy, Phaät vaø Taêng khoâng thoï caùi naøy thì thoï caùi kia". OÂng laïi chuaån bò ñuû moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi bình baùt baèng vaøng ñöøng ñaày nöôùc noùng vaø caét ñaët moät ngaøn hai traêm naêm möôi

ngöôøi haàu ñeå haàu haï cho caùc Tyø kheo. Treân neàn cuûa taát caû phoøng, oâng laïi cho traûi thaûm baèng Caâu chaáp, Khaâm-baø-la taïp saéc... lo lieäu taát caû xong roài môùi sai ngöôøi ñeán baïch Phaät bieát thôøi. Luùc ñoù sau giôø aên, Phaät cuøng caùc Tyø kheo ñi ñeán nhaø Töôïng sö, vöøa ñeán ngoaøi cöûa, Töôïng sö töï tay röûa tay chaân cho Phaät, coøn moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi haàu röûa tay chaân cho caùc Tyø kheo. Röûa tay chaân xong, Phaät vaø Taêng böôùc vaøo trong nhaø, Töôïng sö baûo ngöôøi ñem ra loaïi giöôøng baèng vaøng cho Phaät ngoài nhöng Phaät khoâng thoï; nhö theá cho ñeán boán loaïi giöôøng baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï. Töôïng sö laïi baûo mang loaïi giöôøng thöôøng roài duøng Caâu chaáp, Khaâm-baø-la, luïa taïp saéc traûi leân, Phaät môùi thoï ñeå ngoài. Thaáy Phaät vaø Taêng ñeàu ngoài xong, oâng töï daâng nöôùc uoáng phi thôøi vaø loaïi döôïc haøm tieâu cuùng döôøng. Ñeâm ñoù oâng cho söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon vaø chuaån bò ñuû boán loaïi baùt baùu baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ; moãi loaïi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi vì oâng nghó raèng: “Boán loaïi baùt baùu naøy, Phaät vaø Taêng khoâng thoï loaïi naøy thì thoï loaïi kia”, lo lieäu moïi thöù xong, saùng sôùm lieàn baïch Phaät bieát thôøi. Phaät vaø Taêng ngoài roài, oâng lieàn baûo mang ra moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi maâm baèng vaøng ñeå Phaät thoï duïng nhöng Phaät khoâng thoï; nhö theá cho ñeán boán loaïi maâm baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï. OÂng laïi baûo mang ra loaïi maâm goã, maâm ñoàng; Phaät môùi thoï nhaän. Keá ñoù oâng laïi baûo mang ra moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi baùt baèng vaøng ñeå Phaät thoï duïng nhöng Phaät khoâng thoï, nhö theá cho ñeán boán loaïi baùt baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï; luùc ñoù Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Tröôùc ñaây ta ñaõ cho thoï duïng hai loaïi baùt baèng saét vaø baèng goám söù, taát caû caùc loaïi baùt khaùc ñeàu khoâng ñöôïc caát chöùa”.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26 447

Sau khi Phaät vaø Taêng thoï thöïc xong, Töôïng sö laáy moät caùi gheá nhoû ngoài tröôùc Phaät muoán nghe phaùp, sau ñoù baïch Phaät: “Theá toân, cuùi xin Phaät thoï con thænh suoát ñôøi ôû taïi nöôùc A-na-giaø-taàn-ñaàu naøy, con seõ cho xaây moät ngaøn hai traêm naêm möôi phoøng xaù vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi giöôøng cuøng ngoïa cuï, meàn neäm baèng Caâu chaáp vaø cuùng döôøng côm gaïo thôm cuøng caùc moùn aên ngon nhö vua ñaõ aên”, Phaät noùi: “Naøy Töôïng sö, oâng tín taâm thanh tònh ñoái vôùi ta nhö theá laø ñaõ ñuû roài, nhöõng ngöôøi neân ñoä nhö oâng coøn raát nhieàu, ta khoâng theå thoï rieâng moät mình oâng thænh”, Phaät lieàn noùi keä: “ÔÛ trong mieáu thôø trôøi, Cuùng döôøng löûa treân heát. Trong saùch Baø-la-moân, Trôøi Taùt beä treân heát. Trong taát caû loaøi ngöôøi, Vua chuyeån luaân hôn heát. Trong taát caû soâng ngoøi, Bieån caû saâu hôn heát. Trong taát caû ngoâi sao, Maët traêng laø lôùn nhaát. Trong taát caû aùnh saùng, AÙnh maët trôøi saùng nhaát. Trong möôøi phöông trôøi ngöôøi, Phaät phöôùc ñieàn lôùn nhaát”. Phaät noùi keä roài ñöùng daäy ñi. Phaät taïi nöôùc A-na-giaø-taàn-ñaàu truï haï xong lieàn ñaép y mang baùt ñi ñeán thaønh Tyø xaù ly, caùc Leâ xöông nghe tin saép ñeán Tyø-da-ly lieàn chuaån bò ñaày ñuû caùc moùn aên ngon ñeå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Phaät ñeán chöa bao laâu thì maây phi thôøi keùo ñeán vaø ñoå möa, caùc

thöùc aên thöùc uoáng doïn ôû treân ñaát troáng ñeàu bò trôøi möa öôùt heát, caùc Leâ xöông noùi vôùi A-nan: “Chuùng toâi laøm ñuû caùc moùn aên ngon daâng cuùng Phaät vaø Taêng nay bò trôøi möa öôùt heát, chuùng toâi phaûi laøm sao?”, A-nan cuøng caùc Leâ xöông ñeán gaëp Phaät, caùc Leâ xöông ñaûnh leã Phaät roài ñöùng moät beân, A-nan ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Neân ôû taïi moät phoøng taùc phaùp yeát ma keát tònh ñòa, neân taùc phaùp nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, nay ôû trong phoøng naøy Taêng taùc phaùp yeát ma keát tònh ñòa. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay ôû trong phoøng naøy taùc phaùp yeát ma keát tònh ñòa. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ôû trong phoøng naøy ñaõ

taùc phaùp yeát ma keát tònh ñòa xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Trong phoøng maø Taêng ñaõ taùc phaùp keát tònh ñòa, neân ñem taát caû vaät thöïc vaøo trong ñoù ñeå naáu nöôùng nhö naáu côm, naáu canh, laøm baùnh...”. Luùc ñoù caùc ngoaïi ñaïo thaáy roài lieàn cheâ traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ôû trong phoùng caát chöùa vaät thöïc vaø naáu nöôùng khoâng khaùc gì cö só”, coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay neân naáu thöùc aên ôû ngoaøi Taêng phöôøng”. Khi naáu thöùc aên ôû ngoaøi Taêng phöôøng, thaáy khoùi boác leân neân nhieàu ngöôøi keùo ñeán xin aên, Tyø kheo ñem chia cho hoï neân chuùng Taêng thieáu côm vaø thöùc aên, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay khoâng cho taùc phaùp yeát ma keát tònh ñòa, neáu ai laøm yeát ma naøy thì phaïm Ñoät-kieát-la, neáu tröôùc ñaõ keát roài thì neân giaûi boû”. Phaät taïi thaønh Tyø-da-ly, trong thaønh coù moät ñaïi töôùng teân laø Sö töû, nhaø raát giaøu coù, tieàn baïc, luùa thoùc, ruoäng vöôøn nhaø cöûa vaø caùc vaät baùu ñeàu ñaày ñuû, thaønh töïu caùc phöôùc ñöùc. Ngöôøi naøy voán laø ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo, vöøa phaùt khôûi loøng tin trong Phaät phaùp neân thöôøng mang thòt töôi ngon ñeán cuùng cho Taêng. Caùc ngoaïi ñaïo thaáy roài sanh taâm ganh gheùt cheâ traùch raèng: “Sa-moân Thích töû laø nhö theá ñoù, vì sao bieát ngöôøi coá yù gieát suùc vaät mang thòt ñeán cho maø vaãn aên, chính oâng Sö töû ñaõ gieát nhöõng con vaät maäp beùo roài mang thòt ñeán cung caáp cho chuùng taêng”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên ba loaïi thòt baát tònh, ñoù laø thaáy hoaëc nghe hoaëc nghi. Sao goïi laø thaáy?: Töùc laø töï mình thaáy con vaät vì mình maø bò gieát; sao goïi laø nghe?: Töùc laø ôû beân ngöôøi ñaùng tin nghe noùi raèng: Con vaät naøy vì oâng maø bò gieát; sao goïi laø nghi?: Töùc laø coù nhaân duyeân neân sanh nghi, nhö ôû nôi ñoù khoâng coù ñoà teã, khoâng coù con vaät töï cheát, chuû nhaø naøy coù taâm aùc coá yù vì ta maø gieát haïi chuùng. Ba loaïi thòt baát tònh nhö theá ñeàu khoâng ñöôïc aên, nhöng ñöôïc

aên ba loaïi thòt thanh tònh, ñoù laø khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi. Sao goïi laø khoâng thaáy?: Töùc laø maát mình khoâng nhìn thaáy con vaät kia bò gieát; sao goïi laø khoâng nghe?: Töùc laø ôû beân ngöôøi ñaùng tin khoâng nghe noùi con vaät naøy vì mình maø bò gieát; sao goïi laø khoâng nghi?: Töùc laø bieát roõ ôû choã ñoù khoâng coù ñoà teã, trong nhaø coù con vaät töï cheát, chuû nhaø naøy löông thieän khoâng coá yù vì mình maø gieát haïi suùc vaät cho neân khoâng sanh

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26 449

nghi. Ba loaïi thòt thanh tònh naøy ñöôïc aên; laïi nöõa, thòt cuùng trong mieáu thôø trôøi, thòt cuûa con voi chaïy quaù söùc, thòt cuûa con ngöïa chaïy quaù söùc, thòt cuûa con chim bay quaù söùc, thòt cuùng Thieåm-ma-baø-la-taùt, thòt cuùng Ni-la-giaø-la, thòt cuùng phi nhôn... caùc loaïi thòt naøy ñeàu laø baát tònh, Sa- moân Thích töû khoâng ñöôïc aên". Phaät taïi nöôùc Tyø-da-ly, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm neân khaát thöïc khoù ñöôïc, coù moät cö só thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon ñeå cuùng döôøng. Hoâm ñoù laø ngaøy hoäi neân vaøo saùng sôùm chuùng taêng ñöôïc cuùng döôøng thòt heo vaø côm khoâ, caùc Tyø kheo thoï roài muoán aên. Luùc ñoù cö só lo lieäu moïi thöù xong roài, töï tay traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: "Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi", caùc Tyø kheo lieàn ñi ñeán nhaø cö só, Phaät khoâng ñi neân baûo thò giaû nhaän laáy phaàn aên mang veà. Cö só thaáy chuùng taêng ngoài roài lieàn töï tay sôùt côm vaø thöùc aên vaøo baùt, ñôïi chuùng taêng thoï thöïc xong lieán laáy caùi gheá nhoû ngoài tröôùc chuùng taêng muoán nghe thuyeát phaùp, vò Thöôïng toøa thuyeát phaùp xong lieàn cuøng chuùng taêng ñöùng daäy ra veà. Caùc Tyø kheo aên roài khoâng thoï phaùp taøn thöïc neân phaàn thöùc aên thoï hoài saùng vaãn coøn ôû trong tinh xaù, khoâng bieát phaûi laøm sao neân ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay gaëp luùc thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, cho caùc Tyø kheo neáu aên xong khoâng thoï phaùp taøn thöïc vaãn ñöôïc aên phaàn tieåu thöïc ñaõ thoï tröôùc ñoù. Sao goïi laø phaàn tieåu thöïc ñaõ thoï tröôùc ñoù, töùc laø vaøo saùng sôùm caùc Tyø kheo ñaõ thoï nhöng chöa aên". Phaät taïi thaønh Tyø-da-ly, luùc ñoù gaëp luùc thôøi theá maát muøa ñoùi keùm khaát thöïc khoù ñöôïc, luùc ñoù coù cö só thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: "Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi", caùc Tyø kheo lieàn ñeán nhaø cö só, Phaät ôû laïi trong phoøng baûo thò giaû nhaän laáy phaàn thöùc aên mang veà. Luùc ñoù ôû nhaø cö só, ñôïi chuùng taêng thoï thöïc roài, cö só lieàn baïch raèng: "Caùc Ñaïi-ñöùc, caùc moùn aên naøy con laøm hoài saùng, neáu chuùng taêng aên no roài, thöùc aên coøn dö haõy mang veà ñeå laùt nöõa aên theâm", caùc Tyø kheo theo nhö lôøi cö só noùi sau khi aên no roài mang thöùc aên dö veà. Do caùc Tyø kheo aên xong khoâng thoï phaùp dö thöïc neân thöùc aên dö mang veà khoâng bieát phaûi laøm sao, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät,

Phaät noùi: “Töø nay gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm, cho caùc Tyø kheo aên xong khoâng thoï phaùp dö thöïc, mang thöùc aên dö ñöôïc aên nöõa. Sao goïi laø aên no roài mang thöùc aên dö veà, töùc laø

Tyø kheo thoï thöïc xong mang thöùc aên dö veà”. Luùc ñoù coù tieân nhôn teân laø Ke-neâ-da haùi traùi caây daâng cuùng Phaät, Phaät baûo ñem chia cho chuùng taêng, tieân nhôn vaâng lôøi Phaät ñem chia nhöng caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: “Chuùng toâi aên xong khoâng thoï phaùp dö thöïc neân khoâng ñöôïc thoï traùi caây ñeå aên nöõa”. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm, cho caùc Tyø kheo aên xong khoâng thoï phaùp dö thöïc, ñöôïc thoï caùc loaïi traùi caây ñeå aên nöõa”. Luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát maéc bònh maùu noùng, thaày thuoác baûo neân aên loaïi thöïc vaät moïc ôû trong ao, Xaù-lôïi-phaát noùi: “Phaät chöa cho aên caùc loaïi thöïc vaät moïc trong ao”, lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay cho thoï caùc loaïi thöïc vaät moïc trong ao ñeå aên”. Tröôûng laõo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn ñi ñeán trong ao Maïn-ñaø-kyø-ni ñeå haùi cuû sen, cuû sen to nhö baép veá cuûa ngöôøi vaø traéng trong nhö ñöôøng pheøn, nhöïa chaûy ra gioáng nhö söõa. Haùi xong lieàn mang veà cho Xaù-lôïi-phaát, Xaù-lôïi-phaát hoûi töø ñaâu maø coù, ñaùp: “Toâi haùi töø trong ao Maïn-ñaø-kyø-ni”, laïi hoûi: “Ao aáy laø choã cuûa phi nhôn, vaäy ai ñaõ trao noù cho thaày?”, ñaùp: “Phi nhôn trao”, Xaù-lôïi-phaát noùi: “Phaät chöa cho aên thöùc aên do phi nhôn trao”, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay cho thoï thöùc aên do phi nhôn trao ñeå aên”. Luùc ñoù coù ngöôøi ñem raát nhieàu loaïi thöïc vaät moïc ôû trong ao ñeán cho caùc Tröôûng laõo, caùc Tyø kheo khoâng thoï vaø noùi: “Chuùng toâi aên roài khoâng thoï phaùp dö thöïc neân khoâng ñöôïc thoï aên nöõa”. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm, cho caùc Tyø kheo aên roài khoâng thoï phaùp dö thöïc ñöôïc thoï caùc loaïi thöïc vaät moïc trong ao ñeå aên nöõa. Loaïi thöïc vaät moïc trong ao nhö cuû sen, ngoù sen, cuû aáu, reã tranh, cuû caây moùng gaø...”. Phaät taïi thaønh Tyø-da-ly, tröôùc kia gaëp luùc thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, vì thöông xoùt caùc Tyø kheo neân Phaät cho caùc Tyø kheo aên xong roài khoâng thoï phaùp dö thöïc ñöôïc thoï caùc loaïi traùi caây ñeå aên nöõa. Nay thôøi theá ñöôïc muøa sung tuùc, khaát thöïc deõ ñöôïc, caùc Tyø kheo aên xong roài vaãn nhö tröôùc kia thoï theâm caùc loaïi caây traùi vaø vaät thöïc moïc trong ao ñeå aên nöõa, neân ñoái vôùi giôùi tònh thöïc caùc Tyø kheo coù traùi. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Tyø kheo: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo vaøo luùc thôøi theá ñöôïc muøa sung tuùc, khaát thöïc deã ñöôïc laïi gioáng nhö tröôùc kia aên xong roài coøn thoï theâm caùc loaïi caây traùi vaø vaät thöïc moïc

trong ao ñeå aên nöõa, ñoái vôùi giôùi tònh thöïc coù traùi", quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay caùc Tyø kheo aên xong roài coøn thoï theâm caùc loaïi traùi caây vaø thöïc vaät moïc trong ao ñeå aên nöõa gioáng nhö thôøi maát muøa ñoùi keùm thì khoâng ñöôïc aên, neáu ai aên thì phaïm Ba-daät-ñeà". Phaät taïi nöôùc Tyø-da-ly roài tieáp tuïc du haønh ñeán nöôùc Toâ-ma, nöôùc naøy coù hai thaønh: Moät laø thaønh baø ñeà, hai laø thaønh Maät. Trong thaønh baø ñeá coù saùu ngöôøi ñaõ thaønh töïu ñaïi phöôùc ñöùc: Moät laø cö só Daân ñaïi, hai laø vôï cuûa cö só Daân ñaïi, Ba laø con trai cuûa cö só Daân ñaïi, boán laø con daâu cuûa cö só Daân ñaïi, naêm laø noâ boäc cuûa cö só Daân ñaïi vaø saùu laø tyø nöõ cuûa cö só Daân ñaïi. Cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc nhö theá naøo?: Cö só naøy ñem caùc vaät baùu nhö vaøng, baïc, löu ly... baøy ra ôû trong chôï, trong khoaûng thôøi gian cö só chöa ñöùng daäy, neáu coù baø con hay baïn beø quen bieát naøo hoaëc taát caû moïi ngöôøi trong coõi Dieâm-phuø-ñeà ñeán xin caùc vaät baùu aáy, oâng ñeàu tuøy yù boá thí cho hoï maø caùc vaät baùu aáy vaãn khoâng heát. Vôï cuûa cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc gì? Khi ñeán böõa aên, neáu taát caû moïi ngöôøi trong coõi Dieâm-phuø-ñeà ñeán xin thöùc aên, baø ñeàu tuùy yù boá thí cho hoï maø thöùc aên aáy vaãn khoâng heát. Con cuûa cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc gì?: Ngöôøi naøy khi vaøo trong kho chöùa vaät baùu, nhìn leân traàn nhaø thaáy coù moät loã hoång to baèng baùnh xe thì caùc vaät baùu töø loã hoång aáy tuoân xuoáng ñaày kho. Daâu cuûa cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc gì?: Ngöôøi naøy thöôøng ñem hoa höông chuoãi nhoïc, höông thoa vaø y phuïc toát ñeïp ñeå treân giöôøng ôû tröôùc saân muoán daâng cho coâ caäu vaø choàng cuûa mình. Trong khoaûng thôøi gian coâ chöa rôøi khoûi choã ngoài neáu taát caû moïi ngöôøi trong coõi Dieâm- phuø-ñeà ñeán xin, coâ ñeàu tuøy yù thí cho hoï maø nhöõng taøi vaät naøy vaãn khoâng heát. Noâ boäc cuûa cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc gì? Ngöôøi naøy khi vaùc caøy ra ñoàng, vöøa ñaët löôõi caøy xuoáng lieàn caøy xong baûy thöûa ruoäng. Tyø nöõ cuûa cö só Daân ñaïi coù ñaïi phöôùc ñöùc gì? Ngöôøi ñem taát caû luùa thoùc ñaõ giaõ chuyeån vaøo trong kho, trong khoaûng thôøi gian naøy neáu taát caû moïi ngöôøi trong coõi Dieâm-phuø-ñeà ñeán xin, coâ ñeàu tuøy yù thí cho hoï maø soá gaïo naøy vaãn khoâng heát. Luùc ñoù cö só Daân ñaïi sanh taâm kieâu maïn cho raèng taát caû moïi ngöôøi trong coõi Dieâm-phuø-ñeà khoâng coù ai coù phöôùc ñöùc hôn mình, oâng vaø daân chuùng trong thaønh baø ñeà naøy ñeàu laø ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo. Caùc ngoaïi ñaïo nghe tin Sa-moân Cuø ñaøm töø nöôùc Toâ-ma du haønh saép ñeán thaønh naøy, lieàn tuï hoïp laïi ñi vaøo thaønh ñeán choã cö só Daân ñaïi, duøng ñuû lôøi huûy baùng Phaät vaø Taêng raèng: "Sa-moân Cuø ñaøm khoâng bieát ñuû, khoù theå cuùng döôøng, nhieàu tham muoán khoâng bieát nhaøm lìa; laïi coøn daãn theo moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø kheo, moät ngaøn Öu-baø-taéc vaø naêm traêm ngöôøi aên xin ñi töø tuï laïc naøy ñeán tuï laïc khaùc, töø thaønh naøy

ñeán thaønh khaùc. Gioáng nhö möa ñaù hay saâu boï phaù hoaïi luùa cuûa ngöôøi, hoï cuõng vaäy, ñi ñeán ñaâu ñeàu phaù hoaïi gia nghieäp cuûa ngöôøi. Theo thöù lôùp hoï saép ñeán nöôùc naøy gaây baát lôïi cho chuùng ta", cö só Daân ñaïi vaø moïi

ngöôøi trong thaønh taâm aùc chuyeån sanh lieàn cuøng laøm yeáu lònh: “Sa-moân Cuø ñaøm ñeán ñaây thì khoâng moät ai ñöôïc ñeán gaëp, neáu ai ñeán gaëp thì phaûi noäp cho ngöôøi trong thaønh naêm traêm tieàn vaøng”. Luùc ñoù cö só Daân ñaïi hoûi moïi ngöôøi: “Ñoái vôùi Sa-moân Cuø ñaøm neáu ngöôøi khoâng muoán cho thì khoâng mieãn cöôõng theo xin phaûi khoâng?”, ñaùp laø khoâng, laïi hoûi: “Vaäy vua coù ra saéc lònh buoäc phaûi cho khoâng?”, ñaùp laø khoâng, laïi hoûi: “Neáu khoâng ñöôïc cho vaät thöïc, ngöôøi naøy coù laøm toån haïi ai khoâng?”, ñaùp laø khoâng, laïi hoûi: “Vaäy taïi sao nhöõng ngöôøi khaùc laïi ñem vaät thöïc ñeán cho Sa-moân Cuø ñaøm?”, ñaùp: “Nhöõng ngöôøi ñoù do nôi töï tin, töï muoán, töï kính meán, vaø vôùi töï taâm thanh tònh neân ñem vaät thöïc ñeán cho”, cö só nghe roài lieàn noùi: “Neáu Sa-moân Cuø ñaøm ñoái vôùi ngöôøi khoâng muoán cho thì khoâng mieãn cöôõng theo xin, vua cuõng khoâng ra saéc lònh baét buoäc cho, ngöôøi khoâng cho cuõng khoâng laøm toån haïi thì Sa-moân Cuø ñaøm ñuùng phaùp neân cho. Nhöõng ngöôøi khaùc do loøng tin vôùi taâm thanh tònh ñem cho Sa- moân Cuø ñaøm laø muoán nhôø löïc phöôùc ñöùc cuûa oâng ta maø hoï ñöôïc an vui, Ngöôøi nhö theá nhaát ñònh phöôùc ñöùc nhieàu hôn ta”. Luùc ñoù tuy chöa gaëp Phaät nhöng cö só Daân ñaïi ñoaïn tröø ñöôïc taâm kieâu maïn cuûa mình. Luùc ñoù Phaät du haønh ñeán thaønh Baø ñeà, trong thaønh naøy tröôùc nay khoâng coù tinh xaù, ôû phía Baéc cuûa thaønh coù moät khu röøng teân laø Thaéng dieäp ba, caây coái sum sueâ, ñaát baèng phaúng roäng raõi neân Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán trong röøng naøy döøng nghæ. Cö só Daân ñaïi ñôøi tröôùc ñaõ cuùng döôøng Phaät, ñaõ gieo troàng caên laønh, gaàn ñöôïc chaùnh kieán lôïi caên; do söùc cuûa nhaân ñôøi tröôùc neân ñôøi naøy coù theå ñöôïc trí voâ laäu, laïi do söùc thieän caên thuùc ñaåy neân cö só suy nghó: “ÔÛ trong nöôùc naøy, ta ñöôïc moïi ngöôøi toân kính nhaát, neáu ta khoâng ñeán gaëp Phaät thì moïi ngöôøi seõ cho ta laø xeûn tham tieác phí (boûn xeûn, tham lam sôï hao phí tieàn cuûa)”, nghó roài lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: “Moïi ngöôøi tröôùc ñaây ñaõ laøm yeáu lònh, nhöng nay ta nghó yeáu lònh naøy khoâng toaøn veïn”, moïi ngöôøi hoûi laø khoâng toaøn veïn choã naøo, lieàn ñaùp: “ÔÛ trong nöôùc naøy ta ñöôïc moïi ngöôøi toân kính nhaát, neáu ta khoâng ñeán gaëp Phaät moïi ngöôøi seõ cho ta laø xeûn tham tieác phí. Vì vaäy toâi thaø noäp naêm traêm tieàn vaøng”. Nhöõng ngöôøi naøy ñeàu toân troïng cö só Daân ñaïi vì trong ñaây coù ngöôøi töøng maéc nôï oâng, coù ngöôøi töøng ñöôïc oâng chu caáp vaät thöïc neân tuy oâng noäp tieàn, hoï ñeàu khoâng daùm laáy vaø noùi raèng: “Caàn gì phaù yeáu lònh, muoán ñi thì taát caû chuùng ta cuøng ñi”, noùi roài taát caû moïi ngöôøi ñeàu ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài moät

beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cö só Daân ñaïi khieán cho oâng ngay nôi choã ngoài ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh voâ caáu. Sau khi thaáy phaùp, bieát phaùp, ñöôïc tònh phaùp, vöôït khoûi nghi hoái, baát tín, khoâng nhôø nôi ngöôøi khaùc maø ñöôïc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn vaø ñöôïc voâ sôû uùy. Cö só lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã Phaät baïch raèng: “Theá toân, con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng laøm Öu-baø-taéc. Xin Ñaïi-ñöùc nhôù nghó, con töø

nay ñeán troïn ñôøi nguyeän trôû veà nöông töïa Tam baûo", noùi roài lieàn sai ngöôøi ñi goïi naêm ngöôøi ñaïi phöôùc ñöùc kia, noùi laø Phaät ñaïi sö ñang ôû ñaây neân ñeán mau, ngöôøi ñöôïc sai voäi veà nhaø baùo laïi. Naêm ngöôøi naøy ñôøi tröôùc ñaõ cuùng döôøng Phaät, ñaõ gieo troàng caên laønh, gaàn ñöôïc chaùnh kieán lôïi caên; do söùc cuûa nhaân ñôøi tröôùc neân ñôøi naøy coù theå ñöôïc trí voâ laäu, laïi do söùc thieän caên thuùc ñaåy neân hoï lieàn ñi ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân thuaän theo caên cô cuûa hoï maø noùi phaùp chæ daïy khieán cho hoï ngay nôi choã ngoài ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh voâ caáu. Sau khi thaáy phaùp, bieát phaùp, ñöôïc tònh phaùp, vöôït khoûi nghi hoái, baát tín, khoâng nhôø nôi ngöôøi khaùc maø ñöôïc sô quaû vaø ñöôïc voâ sôû uùy. Hoï lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã Phaät baïch raèng: "Chuùng con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng laøm ñeä töû Phaät. Xin Ñaïi-ñöùc nhôù nghó, con töø nay ñeán troïn ñôøi nöông töïa Tam baûo". Luùc ñoù cö só Daân ñaïi chaép tay baïch Phaät: "Theá toân, cuùi xin Phaät vaø Taêng thoï con thænh ñeán nghæ ñeám taïi nhaø con", Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã roài ra veà. Veà ñeán nhaø, cö só cho doïn deïp saïch seõ giaûng ñöôøng, laàu gaùc töù hôïp cho ñeán phoøng lôùn, phoøng nhoû... taát caû caùc nôi ñeàu lau chuøi saïch seõ roài treo phöôùn baèng luïa taïp saéc, ñoát caùc loaïi danh höông vaø raûi caùc loaïi hoa. OÂng laïi cho traûi boán loaïi giöôøng baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ; moãi loaïi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi vì oâng nghó raèng: "Boán loaïi giöôøng baùu naøy, Phaät vaø Taêng khoâng thoï caùi naøy thì thoï caùi kia". OÂng laïi chuaån bò ñuû moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi bình baùt baèng vaøng ñöøng ñaày nöôùc noùng vaø caét ñaët moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi haàu ñeå haàu haï cho caùc Tyø kheo, lo lieäu taát caû xong roài môùi sai ngöôøi ñeán baïch Phaät bieát thôøi. Luùc ñoù sau giôø aên, Phaät cuøng caùc Tyø kheo ñi ñeán nhaø cö só, vöøa ñeán ngoaøi cöûa, cö só töï tay röûa tay chaân cho Phaät, coøn moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi haàu röûa tay chaân cho caùc Tyø kheo. Röûa tay chaân xong, Phaät vaø Taêng böôùc vaøo trong nhaø, cö só baûo ngöôøi ñem ra loaïi giöôøng baèng vaøng cho Phaät ngoài nhöng Phaät khoâng thoï; nhö theá cho ñeán boán loaïi giöôøng baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï. Cö só laïi baûo mang loaïi giöôøng thöôøng roài duøng Caâu-chaáp, Khaâm-baø-la, luïa taïp saéc traûi leân, Phaät môùi thoï ñeå ngoài. Thaáy Phaät vaø Taêng ñeàu ngoài xong, oâng töï daâng nöôùc uoáng

phi thôøi vaø loaïi döôïc haøm tieâu cuùng döôøng. Ñeâm ñoù oâng cho söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon vaø chuaån bò ñuû boán loaïi baùt baùu baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ; moãi loaïi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi vì oâng nghó raèng: "Boán loaïi baùt baùu naøy, Phaät vaø Taêng khoâng thoï loaïi naøy thì thoï loaïi kia", lo lieäu moïi thöù xong, saùng sôùm lieàn baïch Phaät bieát thôøi. Phaät vaø Taêng ngoài roài, oâng lieàn baûo mang ra moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi maâm baèng vaøng ñeå Phaät thoï duïng nhöng Phaät khoâng thoï; nhö theá cho ñeán boán loaïi maâm baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï. OÂng laïi baûo mang ra loaïi maâm goã, maâm ñoàng; Phaät môùi thoï nhaän. Keá ñoù oâng laïi baûo mang ra moät ngaøn hai

traêm naêm möôi caùi baùt baèng vaøng ñeå Phaät thoï duïng nhöng Phaät khoâng thoï, nhö theá cho ñeán boán loaïi baùt baùu, Phaät ñeàu khoâng thoï; luùc ñoù Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Tröôùc ñaây ta ñaõ cho thoï duïng hai loaïi baùt baèng saét vaø baèng goám söù, taát caû caùc loaïi baùt khaùc ñeàu khoâng ñöôïc caát chöùa". Phaät vaø Taêng thoï thöïc xong, cö só laáy moät caùi gheá nhoû ngoài tröôùc Phaät muoán nghe phaùp, sau ñoù baïch Phaät: "Theá toân, cuùi xin Phaät thoï con thænh suoát ñôøi ôû taïi nöôùc Toâ-ma naøy, con seõ cho xaây moät ngaøn hai traêm naêm möôi phoøng xaù vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi caùi giöôøng cuøng ngoïa cuï, meàn neäm vaø cuùng döôøng côm gaïo thôm cuøng caùc moùn aên ngon nhö vua ñaõ aên", Phaät noùi: "Naøy cö só, oâng tín taâm thanh tònh ñoái vôùi ta nhö theá laø ñaõ ñuû roài, nhöõng ngöôøi neân ñoä nhö oâng coøn raát nhieàu, ta khoâng theå thoï rieâng moät mình oâng thænh laâu daøi ". Luùc ñoù Phaät muoán giaùo hoùa cö só neân noùi keä: "ÔÛ trong mieáu thôø trôøi, Cuùng döôøng löûa treân heát. Trong saùch Baø-la-moân, Trôøi Taùt beä treân heát. Trong taát caû loaøi ngöôøi, Vua chuyeån luaân hôn heát. Trong taát caû soâng ngoøi, Bieån caû saâu hôn heát. Trong taát caû ngoâi sao, Maët traêng laø lôùn nhaát. Trong taát caû aùnh saùng, AÙnh maët trôøi saùng nhaát. Trong möôøi phöông trôøi ngöôøi, Phaät phöôùc ñieàn lôùn nhaát" Noùi keä roài lieàn ñöùng daäy cuøng caùc ñeä töû ra ñi, töø thaønh Baø ñeà du haønh ñeán nuùi Taàn xaø. Luùc ñoù cö só Daân ñaïi sai naêm traêm ngöôøi daét theo

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26 455

naêm traêm con traâu söõa, laïi duøng naêm traêm coã xe chôû gaïo thôm vaø vaät thöïc ñeå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng, oâng noùi: "Neáu ñeán nôi naøo khoâng coù tuï laïc, Phaät phaûi nghæ ñeám ôû ngoaøi trôøi thì caùc ngöôi neân vaét söõa cuûa naêm traêm con traâu naøy naáu vôùi gaïo thôm thaønh moùn chaùo söõa roài hoøa vôùi ñöôøng pheøn traéng hoaëc ñen daâng cuùng Phaät", naêm traêm ngöôøi haàu vaâng lôøi, khi ñi ñeán nôi khoâng coù tuï laïc Phaät phaûi nghæ ñeâm ôû ngoaøi trôøi, hoï lieàn vaét söõa roài naáu thaønh chaùo daâng cuùng Phaät. Phaät baûo hoï ñem chaùo chia ñeàu cho chuùng taêng, hoï vaâng lôøi ñem chaùo chia nhöng chuùng taêng khoâng thoï vì nghó raèng: "Thöùc aên naøy laø hoï vì chuùng ta neân mang theo, ñaõ caát qua ñeâm neân khoâng thanh tònh", nghó roài lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: "Tyø kheo coù hai caùch thoï thænh thöïc: Moät laø thöùc aên aên ngay trong ngaøy ñoù, hai laø thöùc aên nguoäi. Ñoái vôùi thöùc aên aên ngay trong ngaøy, neáu ñöôïc thænh hai laàn thì neân töï thoï moät laàn, coøn moät laàn neân nhöôøng cho ngöôøi khaùc. Ñoái vôùi thöùc aên nguoäi thì tuøy duyeân maø thoï, tuøy thoï thöùc aên thanh tònh hay taøi vaät khoâng thanh tònh; tuøy thoï thöùc aên thanh tònh laø naêm loaïi thöùc aên Khö-ñaø-ni, naêm loaïi thöùc aên Boà-xaø-ni vaø naêm loaïi thöùc aên töông tôï; tuøy thoï taøi vaät khoâng thanh tònh laø naêm loaïi vaät baùu vaø naêm loaïi töông tôï vaät baùu. Loaïi thöùc aên thanh tònh tuøy thoï neáu thoï roài thì phaûi taùc tònh, coøn loaïi taøi vaät khoâng thanh tònh tuøy thoï thì phaûi ñöôïc thanh tònh roài môùi thoï". Phaät du haønh ñeán nuùi Taàn xaø, coù moät Daï xoa teân Öu-ñam-ma ñaõ ôû laâu trong nuùi naøy raát tin Phaät vaø ñöôïc taâm tònh. Luùc ñoù noù suy nghó laø seõ ñem vaät gì cuùng döôøng Phaät, trong nuùi naøy chæ coù

nho röøng neân noù ñi haùi nho veà ñem daâng cuùng Phaät, Phaät baûo noù ñem chia cho chuùng taêng, noù vaâng lôøi ñem chia nhöng chuùng taêng khoâng thoï, noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi aên nho”, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay cho aên nho”. Do coù quaù nhieàu nho neân chuùng taêng aên no ñuû roài vaãn coøn dö, khoâng bieát phaûi laøm sao lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Caùc thaày neân eùp nho laáy nöôùc uoáng, neáu traùi nho chöa taùc tònh hoaëc trong nöôùc nho eùp khoâng laáy nöôùc taùc tònh thì khoâng neân uoáng; neáu traùi nho ñaõ taùc tònh, nöôùc nho eùp cuõng chöa taùc tònh thì khoâng neân uoáng; neáu traùi nho khoâng taùc tònh, nöôùc nho eùp ñaõ taùc tònh cuõng khoâng neân uoáng; neáu traùi nho ñaõ taùc tònh, nöôùc nho eùp cuõng ñaõ taùc tònh thì neân uoáng”. Khi Phaät du haønh, ñoaøn ngöôøi ñi theo raát ñoâng goàm coù moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø kheo, moät ngaøn Öu-baø-taéc, naêm traêm ngöôøi xin aên, naêm traêm ngöôøi giuùp vieäc vôùi naêm traêm con traâu söõa vaø naêm traêm coã xe chuyeân chôû vaät thöïc. Luùc ñoù Phaät muoán taùch ra khoûi chuùng naøy neân nhaäp ñònh, trong khoaûnh khaéc nhö löïc só duoãi caùnh tay, Phaät aån

thaân ôû nuùi Taàn xaø vaø hieän ra ôû beân bôø ao Maïn-ñaø-kyø-ni. Treân bôø ao naøy coù moät tieân nhôn buùi toùc teân laø Keâ-ni-da, tieân nhôn naøy thaáy Phaät hieän ñeán khoâng ñöùng daäy, cuõng khoâng chaøo hoûi vaø môøi ngoài. Phaät cuõng khoâng chaøo hoûi vaø noùi chuyeän vôùi tieân nhôn naøy, sau khi vaøo trong ao röûa chaân xong, Phaät lieàn ñeán döôùi moät goác caây traûi Ni-sö-ñaøn ngoài kieát giaø. Luùc ñoù boãng coù möa bay laát phaát vaø gioù nheï thoåi caùc loaøi hoa rôi xuoáng ñaát, tieân nhôn naøy thaáy vieäc naøy roài lieàn cho laø nhôø thaàn löïc cuûa mình, khoâng phaûi laø nhôø thaàn löïc cuûa Sa-moân Cuø ñaøm. Veà khuya coù trôøi Töù thieân vöông cuøng caùc quyeán thuoäc ñeán gaëp Phaät, luùc ñoù cuõng coù boán quyû thaàn maëc aùo xanh ñeán choã tieân nhôn ñöùng boán phía, tieân nhôn lieàn hoûi laø ai, ñaùp laø quyû thaàn aùo xanh, laïi hoûi ñeán vì vieäc gì, ñaùp laø ñeán ñeå thuû hoä, laïi hoûi vì sao phaûi thuû hoä, ñaùp: “Veà khuya, trôøi Töù thieân vöông cuøng caùc quyeán thuoäc ñeán choã Phaät, trong ñaây sôï coù quyû thaàn ñeán quaáy nhieãu neân ñeán thuû hoä”, tieân nhôn laïi hoûi vì sao khoâng ñeán thuû hoä Sa- moân Cuø ñaøm, ñaùp laø khoâng caàn ñeán. Luùc ñoù tieân nhôn môùi hieåu ra möa bay laát phaát vaø gioù thoåi caùc loaïi hoa rôi xuoáng ñaát chính laø nhôø thaàn löïc cuûa Sa-moân Cuø ñaøm, khoâng phaûi laø nhôø thaàn löïc cuûa mình. Luùc ñoù trôøi Töù thieân vöông cuøng caùc quyeán thuoäc ñeán gaëp Phaät, ñaûnh leã roài ñöùng moät beân, Phaät lieàn duøng ngoân ngöõ cuûa baäc Thaùnh noùi veà lyù Töù ñeá, vöøa nghe xong lieàn coù hai thieân vöông hieåu vaø chöùng ñaïo, hai thieân vöông coøn laïi chöa hieåu neân Phaät phaûi duøng ngoân ngöõ Ñaø-baø- la giaûng noùi nhö sau: “Y-ninh (khoå ñeá), di-ninh (taäp ñeá), ña-Ha-ñaø-thí (dieät ñeá), ñaø-la-bích-chi (ñaïo ñeá), Phaät-xaø-ñaø (bieát), taùt-baø-höu (taát caû), nhöôïng-xaù-ma-giaù (dieät heát tham caàu), taùt-baø-ña-la (xa lìa), tyø-laâu-lôïi ña-tha-duïc (vieãn ly), taùt-baø-höu (taát caû), beä-la-ñòa (khoâng laøm), ba-baït (aùc), ñaàu-khaát-töôûng-ñoá (meù khoå döùt), nieát-laâu-giaù-ñeá (noùi nhö vaäy)”. Vöøa

nghe xong, trong hai thieân vöông coøn laïi, moät vò hieåu vaø chöùng ñaïo; moät vò chöa hieåu neân Phaät phaûi duøng ngoân ngöõ Di-leâ-xa giaûng noùi nhö sau: “Ma-xaù-ñaâu-xaù-na-xaù-baø-taùt-baø, ña-la-tyø, tyû ñeá, y soá an ñaâu, ñaàu-khöôùc-baø-a-ñòa-baø-ñòa”, vöøa nghe xong vò thieân vöông cuoái cuøng lieàn hieåu vaø chöùng ñaïo. Phaät chæ daïy khieán ñöôïc lôïi hæ roài, trôøi Töù thieân vöông ñaûnh leã Phaät roài ñi. Luùc ñoù Phaät aån thaân ôû bôø ao Maïn-ñaø-kyø-ni hieän thaân trôû laïi choã cuõ, tieáp tuïc du haønh ñeán nöôùc A-ma-na, coù moät tieân nhôn buùi toùc ñaõ ôû laâu trong nöôùc naøy raát tín kính Phaät, muoán ñem vaät gì ñeå cuùng döôøng Phaät, lieàn nghó neân ñem nhieàu loaïi nöôùc uoáng daâng cuùng Phaät nhö caùc tieân nhôn ngaøy xöa. Nghó roài lieàn ñem nhieàu loaïi nöôùc uoáng ñeán daâng cuùng Phaät, Phaät baûo ñem chia cho Taêng, tieâng nhôn vaâng lôøi ñem chia

nhöng caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi uoáng taùm loaïi nöôùc naøy”, lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay cho uoáng taùm loaïi nöôùc: Nöôùc traùi Chaâu-leâ, nöôùc traùi Maâu-leâ, nöôùc traùi Caâu-laàu, nöôùc traùi Xaù-laàu, nöôùc traùi Thuyeát-ba-ña, nöôùc traùi Phaû-löu-sa, nöôùc traùi leâ, nöôùc traùi Boà-ñaøo. taùm loaïi nöôùc uoáng naøy phaûi taùc tònh roài môùi ñöôïc uoáng”. Phaät töø nöôùc A-ma-na du haønh ñeán nöôùc A-ñaàu-khö, trong nöôùc naøy coù hai cha con laø Tyø kheo xöa kia laø thôï hôùt toùc. Ngöôøi cha teân Ma a nghe tin Phaät saép du haønh ñeán nöôùc naøy lieàn suy nghó: “Trong ñaây khoâng coù ñaøn vieät cung caáp vaät thöïc cuõng khoâng coù cuùng döôøng cho Taêng, vaäy ai seõ cuùng döôøng?”, nghó roài lieàn baûo ngöôøi con: “Ta nghe Phaät saép du haønh ñeán nöôùc naøy nhöng trong ñaây khoâng coù ñaøn vieät cuùng döôøng, con haõy mang baùt vaøo thaønh xin gaïo, meø, ñaäu Ma sa, ñaäu nhoû … mang veà naáu chaùo cuùng döôøng Phaät vaø Taêng”. Ngöôøi con vaâng lôøi mang baùt vaøo thaønh xin ñöôïc raát nhieàu gaïo, meø, ñaäu Ma sa, ñaäu nhoû…, ñôïi khi Phaät ñeán hai cha con Tyø kheo naøy löïa choïn phoøng xaù toát, traûi ngoïa cuï toát vaø naáu nhieàu moùn chaùo nhö chaùo meø, chaùo söõa, chaùo ñaäu vaø chaùo traéng ñeå daâng cuùng Phaät vaø Taêng. Phaät vaø Taêng aên no ñuû roài, do chaùo naáu quaù nhieàu neân vaãn coøn dö, ngöôøi cha ñem ñoå treân neàn trong moät caên phoøng. Luùc ñoù Phaät kinh haønh, Ma-a-la theo sau Phaät, ñi ñeán caên phoøng ñoù Phaät thaáy ñoå chaùo böøa baõi treân neàn ôû trong phoøng, lieàn hoûi Ma-a-la: “Caùc moùn chaùo naøy do ñaâu maø coù, do ñaøn vieät cuùng phaûi khoâng?”, ñaùp laø khoâng phaûi, laïi hoûi: “Laø vaät cuûa chuùng taêng phaûi khoâng?”, ñaùp laø khoâng phaûi, laïi hoûi töø ñaâu coù, Ma-a-la lieàn ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài quôû traùch Ma-a-la: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi daïy con mình laøm vieäc khoâng thanh tònh”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay naêm chuùng xuaát gia khoâng ñöôïc daïy baûo nhau laøm vieäc khoâng thanh tònh, neáu chæ daïy laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay neáu coù Tyø kheo xöa kia laø thaày thôï thì khoâng ñöôïc caát chöùa caùc duïng cuï cuûa thaày thôï, neáu caát chöùa thì phaïm toäi. Neáu xöa kia laø thôï may thì cho caát chöùa oáng kim,

neáu xöa kia laø thôi veõ thì cho caát chöùa oáng ñöïng buùt, neáu xöa kia laø thôi laøm ñoàng thì cho caát chöùa caùi duøi". Phaät tieáp tuïc du haønh ñeán nöôùc Ba-baø, caùc quyù toäc trong nöôùc naøy tröôùc coù laøm yeáu lònh: "Neáu Phaät ñeán thì moïi ngöôøi ñeàu phaûi ra ngoaøi thaønh moät do tuaàn ñeå nghinh ñoùn Phaät, ai khoâng ñi thì bò phaït naêm traêm tieàn vaøng", cho neân khi Phaät vöøa ñeán taát caû daân trong thaønh ñeàu ra ngoaøi thaønh moät do tuaàn ñeå nghinh ñoùn. Trong soá ñoù coù moät quyù toäc

teân Lö chi laø löïc só haïng nhaát voán laø baïn quen bieát cuûa A-nan, nhöng ñoái vôùi Phaät laïi khoâng tin. Luùc ñoù A-nan töø xa thaáy Lö chi ñeán ñoùn lieàn hoûi: "Baïn ñeán nghinh ñoùn Phaät raát toát", ñaùp: "Toâi khoâng phaûi vì tin Phaät maø ñeán nghinh ñoùn, chæ laø thuaän theo phaùp thaân toäc ñeán ñoùn maø thoâi", A-nan lieàn hoûi laø phaùp gì, ñaùp: "Caùc quyù toäc tröôùc coù laøm yeáu lònh: Neáu Phaät ñeán thì moïi ngöôøi phaûi ra ngoaøi thaønh moät do tuaàn ñeå nghinh ñoùn, ai khoâng ñi thì bò phaït naêm traêm tieàn vaøng. Naøy A-nan, toâi khoâng tieác naêm traêm tieàn vaøng maø chæ sôï thaân toäc khoâng vui neân ñeán ñeå nghinh ñoùn Phaät". A-nan lieàn naém tay Lö chi daãn ñeán gaëp Phaät, Lö chi ñaûnh leã roài ñöùng moät beân, A-nan baïch Phaät: "Theá toân, Lö chi voán laø baïn quen bieát cuûa con nhöng khoâng coù loøng tin Phaät, xin Phaät thuyeát phaùp khieán cho baïn aáy ñöôïc khai giaûi", Phaät lieàn duøng taâm töø caûm hoùa roài thuyeát phaùp chæ daïy cho lö chæ ñöôïc lôïi hæ, Lö chi ñaûnh leã Phaät roài ñi. Sau ñoù lö chi laïi ñi theo sau Phaät gioáng nhö traâu con theo sau traâu meï, Phaät vaøo phoøng, Lö chi theo vaøo phoøng, ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân, Phaät laïi thuyeát phaùp khieán cho ñöôïc lôïi hæ, Lö chi ñaûnh leã Phaät roài ñi ra. Luùc ñoù Lö chi suy nghó neân ñem vaät gì daâng cuùng Phaät, nghó roài lieàn mang caùc loaïi baùnh ñeán daâng cuùng Phaät, Phaät baûo Lö chi ñem chia cho chuùng taêng, Lö chi vaâng lôøi ñem chia nhöng caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi aên baùnh", lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho aên caùc loaïi baùnh thanh tònh ñöôïc laøm töø luùa mì, ñaïi maïch, tieåu maïch hoaëc ñöôïc laøm töø caùc loaïi ñaäu, caùc loaïi baùnh in...". Phaät tieáp tuïc du haønh ñeán nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ñi khaát thöïc ñöôïc cuùng nhieàu thöùc aên ngon nhö toâ, söõa, laïc, daàu, chaû caù, chaû thòt..., lieàn suy nghó: "Chuùng ta thoï nhieàu thöùc aên ngon nhö vaäy seõ phaïm toäi ñoïa", lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Neáu khoâng xin maø ñaøn vieät töï cuùng döôøng thì neân thoï, töø nay cho thoï duïng boán loaïi döôïc: Thôøi döôïc, thôøi phaàn döôïc, thaát nhaät döôïc vaø taän hình döôïc. Sao goïi laø thôøi döôïc?: Töùc laø naêm loaïi thöùc aên Khö-ñaø-ni, naêm loaïi thöùc aên Boà-xaø-ni vaø naêm loaïi thöùc aên töông tôï. Naêm loaïi thöùc aên Khö-ñaø-ni laø: Thöùc aên töø cuû, coïng, laù, töø xay giaõ vaø töø traùi. Thöùc aên töø cuû nhö cuû khoai, cuû sen, cuû aáu, cuû Lö baëc, cuû Vu thanh... Thöùc aên töø thaân, coïng nhö caây Lö baëc, caây coác leâ, caây la laëc, caây Kha lam... Thöùc aên töø laù nhö laù caây Lö baëc, laù caây La laëc, laù caây Kha lam... Thöùc aên töø xay giaõ nhö luùa thoùc, ñaïi maïch, tieåu maïch...Thöùc aên töø traùi nhö traùi Dieâm phuø, traùi Ba-la-taùt, traùi

traán ñaàu khö… naêm loaïi thöùc aên Khö-ñaø-ni naøy ñeàu ñöôïc aên. Naêm loaïi thöùc aên Boà-xaø-ni laø: côm, buùn, mì, caù vaø thòt.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 26 459

Naêm loaïi thöùc aên töông tôï laø chaùo, xoâi neáp, baép, tuù töû, ca sö. Taát caû thöù nöôùc uoáng chöa löôït ñeàu goïi laø Thôøi döôïc. Sao goïi laø thôøi phaàn döôïc (thöùc uoáng phi thôøi)?: Töùc laø nöôùc uoáng (nöôùc traùi caây eùp) ñaõ ñöôïc löôït trong. Sao goïi laø thaát nhaät döôïc?: Loaïi thöïc phaåm caát duøng trong baûy ngaøy nhö toâ, daàu, maät vaø ñöôøng pheøn. Sao goïi laø taän hình döôïc?: Goàm coù naêm loaïi thuoác ñöôïc caát chöùa trong phoøng cuøng nguû ñeâm ñeå uoáng duøng troïn ñôøi khoâng coù toäi. 1. Naêm loaïi thuoác töø cuû nhö xaù lôïi, göøng, phuï töû, Ba-ñeà-tyø-sa vaø cuû Xöông-boà. 2. Naêm loaïi thuoác töø traùi nhö traùi Ha-leâ-laëc, traùi Beä eá laëc, traùi A- ma-laëc, Hoà tieâu, Taát baùt la. 3. Naêm loaïi muoái laø muoái ñen, muoái tía, muoái ñoû, muoái hoät, muoái traéng.. 4. Naêm loaïi thuoác töø nhöïa caây nhö Höng cöø Taùt-xaø-la, Traø-ñeá, Daï-ñeá, Daï-Ba laø-ñeá vaø Daï-baøn-na. 5. Naêm loaïi thuoác thang (thuoác saéc): Thuoác saéc töø cuû, hoaëc töø thaân, caønh, coïng hoaëc töø laù, töø hoa vaø töø quaû". Neáu Tyø kheo ngay trong ngaøy thoï ñöôïc caû boán loaïi döôïc treân (thôøi döôïc, thôøi phaàn döôïc, thaát nhaät döôïc vaø taän hình döôïc) ñeå chung moät choã thì neân duøng ñuùng thôøi, khoâng neân duøng phi thôøi vì ñaây laø löïc cuûa Thôøi döôïc. Neáu Tyø kheo ngay trong ngaøy thoï ñöôïc ba loaïi döôïc sau (thôøi phaàn döôïc, thaát nhaät döôïc vaø taän hình döôïc) ñeå chung moät choã thì neân duøng theo thôøi phaàn, khoâng neân duøng quaù thôøi phaàn vì ñaây laø löïc cuûa Thôøi phaàn döôïc. Neáu Tyø kheo ngay trong ngaøy thoï ñöôïc hai loaïi döôïc sau (thaát nhaät döôïc vaø taän hình döôïc) ñeå chung moät choã thì neân thoï duøng trong voøng baûy ngaøy, quaù baûy ngaøy khoâng ñöôïc duøng vì ñaây laø löïc cuûa Thaát nhaät döôïc. Neáu thoï loaïi taän hình döôïc thì troïn ñôøi tuøy yù duøng. Neáu ngay trong ngaøy thoï loaïi Thôøi döôïc khoâng thanh tònh, laïi thoï ba loaïi döôïc sau ñeå chung moät choã thì khoâng neân duøng. Neáu ngay trong ngaøy thoï loaïi Thôøi phaàn döôïc khoâng thanh tònh, laïi thoï hai loaïi döôïc sau ñeå chung moät choã thì khoâng neân duøng. Neáu ngay trong ngaøy thoï loaïi Thaát nhaät döôïc khoâng thanh tònh, laïi thoï loaïi Taän hình döôïc ñeå chung moät choã thì khoâng neân duøng. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Ba loaïi döôïc sau: Thôøi phaàn, thaát nhaät vaø taän hình döôïc neáu caát qua ñeâm thì coù theå duøng mieäng thoï duøng ñöôïc khoâng?", Phaät noùi khoâng ñöôïc, laïi hoûi: "Ba loaïi döôïc sau neáu tay caàm phaïm aùc troùc (baát tònh) thì coù theå duøng mieäng thoï duøng ñöôïc

BOÄ LUAÄT TAÄP 4

khoâng?", Phaät noùi khoâng ñöôïc, laïi hoûi: "Ba loaïi döôïc sau neáu khoâng bònh maø tay thoï hay mieäng thoï coù ñöôïc hay khoâng?", Phaät noùi khoâng ñöôïc, laïi hoûi: "Ba loaïi döôïc sau neáu bònh coù ñöôïc tay thoï vaø mieâng thoï duøng hay khoâng?", Phaät noùi ñöôïc.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.